

శ్రీ రస్తు

SINO. 173

Ms. no. 3398

శ్రీవట్టాభిరాములు-

Rane Rane

శ్రీరామాయనము.

శ్రీమన్నిఖిలమహీమండలంబుననుండు
సకలసుజనులకు
మనోరంజకంబుగా

శ్రీరామభక్తకవివర్యునిచే
రచియింపఁబడిన
శారదరామాయణము.

ఇది

సరస్వతీ, తిరువేంకటాచార్యులవారిచే

స్వకీయమగు.

సరస్వతీనిలయుఁ ద్రాక్షరశాలయందు

అచ్చవేయించి ప్రకటింపఁబడియె
చ్చెన్నపురి.

గౌరవంశం యి ప్రియే నెల.

శ్రీశారదాదాసామానము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీశారదాదాసామానము.

బాలకాండము.

దరువు - అటతాళము-

యెంచి విఘ్నేశ్వరునిముందుబూజించి-శారదాంబ
వేర్పడబ్రస్తుతించి- సతక పులనెల్ల సుమదినుతించి-రాము
డవతరించినయొద్దనుంచి - చెప్పదొణగెదనుగుణచర్య
లెంచి-రామచంద్రుండుతానుదృఢించి-మానియాగంబు
గాచితక్షించి-సీతపెండ్లాడిమగుడజనుదెంచి- సాకేతపు
రమునకేగుదెంచి- తండ్రియాజ్ఞయటువేగబాలించి-అడ
వికేతెంచిదూషణులద్రుంచి-యారావణుండపుడుకోపిం
చిసీతనెత్తుకొనిపోవదుఃఖించి- జనుదెంచియటుసుగ్రీవుఁ
గారిది- వాలినొక్కకోలనువేగద్రుంచి- సీతగూడుకొని
మగుడజనుదెంచి-యాయోధ్యపట్టణముబాలించి- ఇట్టిక
కథచాలనేవిస్తరించి-మంచి నెరవమతాగరములనెంచి
యాశారదాకరుణానిధి॥

అంచె॥ దశరథుండుపుత్రులలేమినెంచె-బహుబుధా
గ్రజనములవిచారించె- సశ్వమేధయాగంబుగావించెబు
త్రకామేష్ఠియపుడుజేయించె- పరమాన్నమప్పడుపాత్ర
నూంచె- లేచ్చిభార్యలకుయిచ్చిమోదించె-గర్భిణీదిహ్ను
లూదవికడుమించె- నెలలునిండంగనొప్పలరుదెంచె- జై
త్రశుద్ధంబులోపలనుమించె- దినమునవమితిధినకు॥ త.మె॥

చె- సుచ్చలైదుకరాటకంబెంచె- శ్రీరామచంద్రుండు
 ద్భవించె- భరతశత్రుఘ్నలక్ష్మణులుపంచె- మలవిధంబు
 గానవలజనియించె- దేవతతివిరులవానగురిపించె- నంత
 ననుకూలవాయువులుమించె- జాతకమణులపుడుజే
 యించె- నామకరణంబులపుడువ్రాయించె - రామచం
 ద్రుండనుచునునిగణయించె- భరతశత్రుఘ్నలక్ష్మణులు
 నంచి- తంబుగ బేరులనిడివిభజించె- నారునెలలకన్నం
 బుముట్టించె- బాలకులుముద్దుమోహంబుమించె | యా
 శారదాకరుణాన్ధీ || ౨

ఆడు|| తల్లికొడుకు నెత్తుకముద్దులాడు-మోదమలరం
 గననుగన్నవాడు- నావెలలేనిమానికమువీడు నాకులదీప
 కుండైనవాడు- నాముద్దులయ్యకుజోడులేడు- నాపురుషసి
 ప్తాపుపిల్లవీడు- నాపంజరపువైచిలుకవీడు- యనుచుకొస
 ల్యయిటుముద్దులాడు- చెలికేసతిసేయనీనవ్వువాడు- ఖం
 గుమనిపాటలిటుబాడువాడు|| డౌశారదాకరుణా|| ౩

బాలాసుశీలయోకరుణాలవాలా-జోలబాడెదనుసద్భ
 క్తలోలా-యూరికెయెందుకేడ్చెదనదేలా- నీకునాకిలి
 బాపెదరబాలా- యనుచుబోధించితిగాటుయ్యలాపై
 నుంచిఖంగునబాడెజోలా-లోకపాలజోజోముద్దుబాలా,
 పాధుజనపాలనిద్రబోవేలా-యనుచుకొసల్యకువేటగ్ర
 ఖాలా-నొందుచునుబాలుతోన్మిలీలా|| డౌశారదా|| ౪

దంటా|| బాయలేనురానేనునీవెంట - నాతల్లినోము
 లుమేటివంట- పురుషసింహంబుమెడలోనెగంట- ఇంత
 యెంతైనహృద్దలెపంట- ముద్దులాడుకొందురుగవృక్షుంట

మధ్యగొనువారుమూతిపైనంట జిహ్వాలోఁగలికివెల్లువెను
వెంటతియ్యనయ్యన్నవట్టవలకుంట॥దౌశారదదాక॥౫

అంగ॥ ఫాలంబుపైమధ్యగులకంగ-కెంపురావిలేఖ
లాగిజెలగంగ ఆణిముత్యమొక్కటిసమేతంగ-ముక్కన
నుకెంపుకమ్మివెలుగంగ కుండనపుచ్చిదికాయలలరంగ-పె
ద్దపులిగోడలనసమేతంగ-చంద్రహారమ్ములరుతనుప్పొం
గవసిడిసిరిగజ్జెలందెలుచెలంగ. నాట్యవలరఘల్లుమనిషా
యంగ బెరుగుచుండిరీతిపూజ్యయిగ- నవుడుదశరథుం
డుబ్బియుప్పొంగ॥దౌశారదాకరుణానిధి॥ ౬

అంచె॥ దశరథుండపుమచాలతొడించె- నైదోయే
టనేపంచ'ఖలుంచె వట్టుమెల్లనప్పడలంకరించె గొప్ప
గానంభ్రానంబుజేయించె- సుతులునగురికివడుగుగా
వించె దశరథుండపుడుమదినినూహించె గురువునకువా
రలనునొప్పగించె-సాముచువులమరంగ జెప్పించె-నుం
డిరీరీతిశుకములనుమించె విశ్వామిత్రుండపుడెగుడెంచె.
నుండిరీరీతిశుకములనుమించె-పిశ్వామిత్రుండపుడెగుడెం
చె-వేగదశధుండెనురేగుడెంచె- తిసుకొనివచ్చిచాలబూ
జించె॥దౌశారదాకరుణానిధి॥ ౭

నేను॥యాగములరంగ దలపెట్టి నాను-సరవిసాకల్యం
బుగాను- కానివ్వరేచైత్యులెల్లాను నీయట్టిరాజుభవిలో
ను-నేడువివరించిఁ జూడగాను - రామచంద్రానిభునాకి
చ్చితేను - యాగంబున జేసుకొంటాను. అనగదశరథుం
డొగిబలెగదాను- రామచంద్రవిభునేనయ్యలేనుక్షణము
యెడబాసిబ్రతుకంగలేను గద్గదోక్తులనునటుల్లగాను-

యనగమునిలేడికోపంబుతోను - వేగమునలేచివెళ్లుచుండ
గను- భయముపుచ్చుకొనిపిలిపించెలాను- రామచంద్ర
విభుబంపించగాను- ధీరుడైయుండెనయోధ్యులను॥ ఓ
శారదాకరుణానిధీ॥ ౮

దంటా॥ రామలక్ష్మణులకెడలేనిదంట- వెల్లినారువి
శ్వామికుమారెంట- శ్రుణములోనెజాగ్రతదప్పకుంట- వారి
లోవారుమాట్లాడుకుంట- మనమాయీ వేళవేగమెక్కంట-
కంటకులయినదైత్యులకుమంట - కలియుదామనివిచారిం
చుకుంట- నదులువనములన్నియుదాటుకుంట॥ ఓ శా॥

అట్టే॥ నపుడుభూమంతగగ్గోలుబుట్టే- భోరుమనిపె
ద్దకొంబుపుట్టే బెద్దకొండవలెవచ్చేతానట్టే- వచ్చుతాట
కినిచూచినాడట్టే- రామచంద్రునికోపంబుఁబుట్టే- పుట్టి
స్త్రీహత్యయనిశంక బెట్టే- మానిరామచంద్రులతోడనట్టే
కొట్టుకొట్టువోయింక నేమంటె- చెప్పగానేరాముడువిల్లు
బట్టే నొక్కకోలతోదానిబడగొట్టే- పెద్దకొండవలెనే
లబడెనట్టే- మానికపుడుసంతోషంబుబుట్టే- రామలక్ష్మ
ణులునలెనితోటట్టే- వెళ్లుచున్నారప్రీతితోటట్టే- విల్లంబు
లప్పుడుచాతబెట్టే॥ ఓ శారదాకరుణానిధీ॥ ౧౦

వాసి॥ విశ్వామిత్రుతోడవిచ్చేసి- యపుడుమునివరుఁ
డుమఖినీక్షజేసి- యపుడురాక్షసులరాకుండజేసి- కాణ
జాలములచేతదెగవ్రేసి- యతనిసంరక్షణంబుదాజేసి- వి
శ్వామిత్రుడలరంగజూచి- రామలక్ష్మణులబహుప్రీతిఁ
జేసి- సెలపుపుచ్చుకొనియచ్చోటదాసిమిథిలాపురంబున
కువిచ్చేసి- మిథిలేశుడువీరులనజూచి- పూజచేసిబహు

స్తోత్రములుజేసి- లక్ష్మణుడురామునకుసౌజ్ఞసేసి-బలెక్కి
మిథిలాపరినిపుడుచూచి||దౌశారదాకరుణానిధి||

అంచీ||జనకుడటుస్వయంవరముచాటించి- నారసుచు
మేమిటకేగుడెంచి - నామువేవేగవిల్లుదెప్పించి-చూచెద
మంచునగమోదించి - వెయ్యిమందివటుబాహువులబం
చి-వారుపట్టుకొనివేగజనుడెంచి- తెచ్చిరోడలెల్లమున్నె
మటమింది-రామచంద్రుడెదుటికినేగుడెంచి -రామదేవి
మ్రుండుయట్టేవీక్షించి-బూనివృద్ధాంగుశముచేతమించి -
యోగసికొమ్ముచేతనొగిలంఘించి - ఘట్టిగాపట్టినారియె
క్కించి-తీయగాపోయెతునకవైమించి -జనులుసంతోషప
డిరివీక్షించి||దౌశారదాకరుణానిధి||

అట్టి||పెండ్లిచేసుటకుమదియపుడెబ్బట్టి శ్రీతజనకుండు
ప్రీతిచేబట్టి-అపుడుదశరథునకునుకయిరునెట్టి- వారలతివే
గమునవచ్చినట్టి-రామచంద్రునకుప్రీతిగబుట్టి- శృంగా
రింపుజానకసీబట్టి- చేబట్టితాపునైమెడగట్టిదేవతులకపు
డుసంభ్రమముబుట్టి-పుష్పవహ్నంబులుగురిపించిరట్టి- స
మయమునమగుడమైనంబుబుట్టి లేలెన్నునగనడుపుత్వర
ట్టి- వారలనువారలంపకముబెట్టి- వెడలిపోగానెనొకవిం
తబుట్టి- పరశురాముండుపరుగెత్తెదొట్టి-దశరథునకపుడు
కంపంబుబుట్టి-అడలిజాగినాడతిభీతిబుట్టి||దౌశా||

నేను|| భీకరంబైనరాముడనునేను- నామీదనొకరా
ముండుతాను-నామంబుగలవాండవై లేను- యుద్ధమునకు
రమ్మనిచిల్వగాను - నాకెరుకలేకుండఁగాదాను - చిపు
కువిల్లొకటివిరిచితిని నేను-సీతనప్పుడెపెండ్లాడినాను-నా

యంతరాజీభూమిలోను - లేడుగదయనుచుగర్వంబుతో
నునిన్ను పోషింపవ్వరోరియింకాను - పరశురాముండు మదికా
కతోను తుక్కు విల్గొకటనీచేతిలోను - ఉన్నవిల్లిపుడునీవె
క్కుబూను - తేతనెనమొగవాడవై లేను పరశురాముడి
ట్టులబలగ గానుబే॥ ౧౪

అనెను॥ రామచంద్రుండువిల్లుదెన్నననెను - సూత్రం
బుగాబుద్ధి నేర్పునను - తనయంశయటు తాదీసుకొనెను - గ
ర్వహీనుడైవాడూగుకొనెను - వింటబాణముపుడుదొడిగి
నాను - యేటు వేకునోయనియడిగినాను - దుష్టరాక్షసులఁ
దుగించేయిమనెను నట్లుసాయకమువిడిచివేయగను - పర
శురాముండుత్రాహిమామనెను - కాచిరక్షించుమనిదూ
రుకొనెను విల్లునెత్తిపైతాబెట్టుకొనెను - పట్టుకోలేకవా
డట్టెజనెను - దశరథునిగుండెగూటయటబడెను॥ ధౌశార
దాకరుణానధీ॥ ౧౫

మెచ్చి॥ వాయువేగమునవారపుడువచ్చి - సాకేతపట్టణ
ములోబొచ్చి - వెళ్ళుచుండస్త్రీలందరువచ్చి - పల్లెములతో
డనవ్వాళులిచ్చి - వారికందరికికట్నంబులిచ్చి - మంచిజల్తా
రువీరెలపుడిచ్చి - మేలుపతానరవికెలుచాలనిచ్చి - శత్రుమై
సస్థిభూషణములిచ్చి - యాటకూటంబులకువేగవచ్చి - యు
న్నంతలోదశరథుండుమెచ్చి - రామచంద్రునిపైదయవచ్చి
ధౌశారదాకరుణానధీ॥ ౧౬

అయోధ్యాకాండము-

దరువు అటతాళము-

తాను || అప్పుడు దశరథుడు తన మనుషులలోను - మిమ్ము
 వృట్టాభిషిక్తుగాఁగాను - జేయుటకును సంతోషంబుతోను -
 పట్టణంబుకృంగారింఁచగాను - పచ్చతోరణంబులుగట్ట
 గాను - మత్స్యాలముగ్గులుజల్లుగాను - భేరినాదములువా
 యింఁచగాను - అయినకైకకుమోదంబుతోను - మత్రించె
 నుకైకచెవిలోను - సకలసంధ్రమముతోనుండగాను - వెడ
 లివేగంబెమందరయుతాను - తనముల్లెఱిఁగిచైతన్యుగాను -
 ననంగకైకయుల్లాసంబుతోను - తనవరంబపుషుయాచించ
 గాను భంగపరచుటకునూహించగాను | ద్వైశారదాక ||

పాపిష్టు || నామాటవినుమ యీపాపిష్టు- పరముయిపు
 దునీవడగంగవడ్డు నాతొనీకుక క్షియు నేలవడ్డు యిప్పుడూ
 రకుంటెచాలముడ్డు-నల్లరిలాననన్నిట్లువడ్డు -కంక(స్త్రీ)
 లపహిమాటహడ్డు - దాటకుండినను సహపరము కడ్డు ||
 బైశారదాకరుణానిధీ||

ఆయె॥ దీననిహపరము లేకుండబాయె. నాకుయాచిం
చుటకు సమయమాయె మనసెప్పుడూ గయ్యాళియాయె.
నపుడుదశరథుఁడు తెల్లెల్లపోయె - నపుడుదశరథుఁడు
మూఢాఁడ్యుడాయె. రామచంద్రునకుకబురాయె. వచ్చి
తండినపుడుజూచుటాయె జూచినంతలోనాశ్చర్యమా
యె. చింతనొందకనుదాటైనమాయె ॥ ఔశారదాకరు॥

హచ్చి॥ దశరథునిపైనకోపంబుహచ్చి-లక్ష్మణుండ
పుడుబలె-వాక్రచ్చి-రాజాధిరాజులనెల్లదెచ్చి-గొప్ప
హండ్రిలోసిటుబైలుబుచ్చి - పట్టణముగట్టుతాననుచు
హచ్చి రామచంద్రులసిటుమోసబుచ్చి -ఇపుడునీభా
ర్యవేగంబెవచ్చి- అడిగితేదానిమాటలకుమెచ్చి-మునుపు
యెప్పుతోనీవువరమిచ్చి- ఇపుడుభరతునికిపట్నంబుయి
చ్చి- వేయుదాననుచుదానిగ్గుజొచ్చి ॥ ఔశారదాకరు॥

వాసి॥ రామచంద్రుండుకన్నగజమూసి- యంతమా
టోయనిచౌలుమూసి- వ్రత్యవాయదిత్తమువాడిజేసినా
పుయపరాధమీలాగుజేసి- తండ్రికప్పుడేవందనముజేసి
శిల్లినాడయ్యతండ్రి నెడబాసి-లక్ష్మణుండపుడువెంటరా
జుది-నీవుపుండవోయిబోధజేసి-ఉండలేనయ్యనిన్ను
యెడబాసి॥ ఔశారదాకరుకాశీధీ॥ ౨౧

అంగ॥ రామలక్ష్మణులునపుడువేగంగ- తల్లులున్నచో
టికినరుగంగ-నపుడువారలకువేగమొక్కిగంగ- మేము
నడపులకుయిపుడువేగంగవెళ్లుతామనుచునపుడుజెప్పం
గ-వారుయీమాటలాలకించంగ-అప్పటప్పటికిదుఃఖము
ప్పొంగ-రామచంద్రవిభుబోధసేయంగ- నెంతగనకిప
చునాల్గేండ్లనంగ-పచునాల్గుదినములరూపంగ- గడిపివ
చ్చెదముమరలివేగంగ నపుడులక్ష్మణుడుతన్నుగొలువంగ
జనకజనుగూడివేగనడువంగ - పట్నమెల్లపుడుచిన్నబో
వంగ-అడవికేగెనుమదినినుప్పొంగ॥ ఔశారదాకరుకా ।

~~*~*~*~*~*~*~*~*

ఆరణ్యంకాండము-

దరువు-అటతాళము-

ధీరం॥ శ్రీరాములకునువనపంచారం- పట్టణంబులో
 పలవారిఘోరం- బై నయటువంటిచాలవిచారం- జేయు
 చున్నారుయిట్లుపరిహారం - కోటిమన్నధులనుందరాకా
 రం- బై నయిట్టిశ్రీరాములునూరం- బేగుచునుగాంచిర
 టశృంగిజేరం- గుహకునుసంతోషమెనసెవిస్తారం- పావ
 నంబాయెనన్మృతాభిసారం- మీస్థరణజిహ్వాకునలంకారం
 నేమగమకొంటినీచహంకారం- కన్నులకుపండుగాయె
 శృంగారం- నామనసిపుడుసంహ్లాపపూరం- నీరాకగోరు
 చునున్నవారం- నేటికిట్లాయెబ్రాహ్మసారం బుడెన
 య్యోనాసంసారభారం- బంచిచూచితెవట్టినిస్సారం॥ ధౌ
 తారదాకరుణాధీ॥

౨౩

93

మేటి॥ కోరిశ్రీరామవిభునాజ్ఞతోటి- గుహుడుగాన
వచ్చెనునావతోటి- దానిపై నెక్కినదియపుడుదాటి-ము
ద్గరడవి కేగిరిముదముతోటి- మ్రొక్కి సెలవడిగిమోదం
బుతోటి గుహుడు సెలవం దెమునుపున్నచోటి - సీతలక్ష్మ
ణురామయ్యతోటి - భరద్వాజమునియాశ్రమముదాటి
చిత్రకూటంబునరిగెనామేటి- పై కేగిరుల్లాసంబుతోటి-
నపు కుభరతుండుదుఃఖంబుతోటి, బేళారదాకరుణానిధి

అంచే! దశరథుండవుడు దీవికేగుడెంచె అవుమభర
తుండుకాలదుఃఖంచే - వీరులున్నచోటికేగుడెంచె!

మోక్షమలరంగమిస్తువీక్షించె - హస్తయుగ్మంబులపుడు
బోధించె - మనివిని మనుచువుడువినిపించె మించిన
పుటిపన లేమిమించె నికనైననామనవులాలించె - పట్న
మనకురన్మనుచుబోధించె - రామచంద్రవిభుజాలస్తోత్రం
చె రాక వెల్లుతామనుచుభీష్మించె || బ్రౌశారదాకరు ||

రామా || చూడమీ వార మే మే ను కామా - సుగుణధామ
యోసీతాభిరామా - ఇత్స్వకువంశంబోధిస్తామా పరు
లమానీకుతస్తులముకామా - అపరాధములనొగిజేసినా
మా - మనివియాలించుకరుణాలలామా - మరచినావయ్యా
మామీప్రేమ వోర్చిక్షమజేయునన్గుణస్తోమా - పట్ట
పంనకేగుదామయ్యరామా - యనగభరతుడుబలెగిటు
ప్రేమ వీరబలభీను హేమాద్రిధామా || బ్రౌశారదాకరు ||

పూనె || మీతల్లికోరెగలుచల్లగానే - పదునాలుగేం
డ్లటగాగానె పదునాల్గుదినములరీతిగానే - గడిపవచ్చు
తాననిబలగగానే - అయినబాచుకులుదయచేయుమా
నె పూజదే సదనటనిబలగగానె - రామచంద్రుడప్పు
దుయివ్వ గానె మ్రొక్కి సెలవడిగితనువేడగతొనె సం
దిగ్రామంబులోనుండగానె - మిన్నునుతగసుజరియించ
గానె - శరభంగునివీక్షించగానె || బ్రౌశారదా || ౨౭

అనెను అగస్త్యుని నిభ్రాతనటగనెను - మానియున్న
చోటికేవేగజనెను - మోక్షమలరంగబెంపుదగనెను - మా
నిచాలగామెచ్చియిచ్చినను - శరచాసముల్ తానందుకొ
నెను - పర్ణశాలలోపలమోక్షమునను - సుఖముమీరంగ
ముగ్ధురుండినను || బ్రౌశారదాకరుణానిధి || ౨౮

నాతి॥ వచ్చినారయ్యబలుసుప్పనాతి- ఉండెనయ్య
పెనభూతంబురీతి- పెద్దపులిరీతియెడురుకొనిమూతి- దు
ర్ణయంబైనరక్క-సపుజాతి- కామార్థిచేయాచించురీతి॥
తి-గోళ్లున్నవిరశూలాలరీతి- కామార్థిచేయాచించురీతి॥
ఔశారదాకరుణాధీ॥ ౨౯

వాసి॥ రామచంద్రునప్పుడుకూకలేసి- ఓయివినవో
యినిన్నునేజూచి- నాకుమనసాయెసనియతనిడాసి - కా
మార్థిచేయాచించురీతి - చుప్పనాతినీదుర్బుద్ధిజూచి-
మారుకేళిలోసిమువెదజేసి - యపుడురామచంద్రుండు
హత్యజేసి-దానినడ్డిపైవ్రాలాకటివ్రాసి లక్ష్మణునిగూడ
పంపివేసి నట్టివత్తమాసముతానుజూచి - ధాటిగను
బట్టికత్తివారదీసి- దానిముక్కుచెవులునుకోసివేసి-విక్ర
తయాపంబుదానపుడుజేసి-తాతతోబెప్పుమనిపంపివేసి-
చూచిరాక్షసులుహంకృతులుజేసి॥యాశారదాకరుణా॥

అందు ॥ మేలుగాజనస్థానంబునందు-రాక్షసులబట్టి
యుద్ధంబునందు- రామచంద్రుండుమతికాకజెందు-ను
గ్గునుగ్గుగామటిజేసెచిందు - జేసిబరిమార్చివచ్చిసుఖ
మందు-కొనుచుయన్నగుపర్ణశాలయందు-చావగామి
గిలియొకడుభయమందు కొనుచునేతెంచియెపుడులంకం
డు-రావణుడువిసగనాక్రోశమందు-చున్నడయ్యయా
సమయమందు అయిననేమాయెబగదీచుకొంద॥ఔ॥

అట్టి ॥ మారీచునకుగబురపు - బెట్టి-వారలతివేగము
చవచ్చినట్టి - వచ్చివాడుముందరనిల్చినట్టి - కత్తివరవేగ
తీయుచున్నట్టి- యపుడుమారీచునకుబుద్ధిపుట్టి - వీడిచేర

నేటికినిపుడుగిట్టి - పోవ నేలయనిపుణ్యడయినట్టి - రామ
చంద్రుండుపుణ్య డైనట్టి యతనిబాణములచేజచ్చినట్టి
పుణ్యమునబోదుయనితలపుబెట్టి - సెలపుపుచ్చుకొనితా
నేగినట్టి - రావణునికపుడుసంభ్రమముబుట్టి || యా || ౩౨

ఆడి|| సీతారామలక్ష్మణులపుడుగూడి - వారుకొంత
సేపట్టెమాట్లాడి - యున్నంతమారీచుండులేడి - మాయజే
నాయెబంగారు లేడి - పణశాలడగ్గరెవగలగూడి - జూచి
తచ్చువేగమేవేడి - దానిదెచ్చుచుగక్కపాలాడి మీరుదా
నినిప్పుడువేటలాడి విల్లుచేబూనిసరివేటలాడి || యాశార
దాకరుణానిధీ ||

౩౩

నేత|| రామచంద్రుండుకోపంబుచేత - గట్టిగాబట్టె
విల్లుపుడుచేత - బట్టివేసినొకబాణంబుచేత - హలక్ష్మణా
యనిబొబ్బుచేత - బణశాలలోనున్నట్టిసీత - గుండెలదరి
బెగలిగియముచేత - అపుడులక్ష్మణునిపైనంబుచేత || యా
శారదాకరుణానిధీ ||

౩౪

అంత || ఓయిలక్ష్మణాయదియేమివంత - యనుచుసీ
తమ్మమదిలోనుదంత - నొందుచునువిచారించునానెంత -
ఈమృగమురానేలనాచెంత - దానిదెచ్చునగ నేలయిటు
వంతా - విచారించుచూనెబొగిలెనంత || యాశారదా || ౩౫

అంచె||మీయన్నకేమోసంభవించె - నీవువెళ్లవోయి
నినిన్నవించె - నీవకతయనిమటివిన్నవించె - నయినే
మాయెసొన్ననిదలంచె - లక్ష్మణుడువిల్లుచేతసంధించె నా
ణవెట్టియటుతానుజనుడెంచె - రామచంద్రవిభుదాన
పుడుగాంచె || యాశారదాకరుణానిధీ ||

౩౬

వాడు॥ రావణాసురుడుబలుమండగిడు - మాయ
లేడినితాబిసిం నాడు- తానుసన్యాసిరూపమైనాడు-పర్ణ
శాలదగ్గరజేరినాడు-వచ్చిభిక్షుమస్పడుయెత్తినాడు- సీత
యివతలికిరాగానెవాడు వికృతరూపంబుజూపించినా
డు మూఢాబోగానేదాయుచునువాడు-చేతులనుపెళ్ల
నెత్తుకున్నాడు-తేరుపైపదిలముగనుంచి నాడు-మేఘమా
గమునదలుచున్నాడు - అపుడుదుశ్యకునమలుజూచి
నాడు-లక్ష్మ్యపెట్టకచ్చటిగేగినాడు - ఫలముదొరికెరా
యనిదలచినాడు మిగులసంతోషమునుబొందినాడు-యి
ట్లులంకపైనేగుచున్నాడు॥యాశారదాకరుణానిధి॥ ౩౨

అది॥జనకతనయదిగ్గునలేచినాది-వానివికృతరూపము
జూచినాది- గుండెరుల్లుమనిబెదరినాది- దిక్కులేదను
చునెలుగెత్తినాది- లక్ష్మణాకావుకావుమన్నాది- గోలు
గోలుమనియేడ్చుచున్నాది కంటిసీరపుడు వరదలైనాది
యంతలోఁజేర్చ్యమునుబొందినాది- కోభమునరావణుని
జూచినాది-యోరియికనీకుపుత్రమిత్రాది సంపదలుయిపు
డెబోవుచున్నాది-యనుచుబెదరకనుశపియించినాది॥ఔ

శారదాకరుణానిధి॥

౩౩

అట్టి॥ సీతపలుకలాలింపుచున్నట్టి-గృధరాజునకుద
యజాలబుట్టి-రకరాసునిపైనికోపంబుబుట్టి- వేగమునదా
నువచ్చియున్నట్టి-పక్షపాతములవానినుడిబెట్టి పోటుపోక
నుచుతాబొబ్బపెట్టి-రావణాపాణముల్విడిచిపెట్టి- పో
వగలవనుచుదాజుట్టుముట్టి - వానిరథమప్పుడేగుంటగొట్టి-

రక్కసుకొమ్మకాళ్లుదెగముట్టి - మెడలుపూడిపడనెత్తి
 పైగొట్టి యుండువానికినితలదిమ్ముపట్టి - యుమ్ముమనసొ
 మ్మసెల్లుచున్నట్టి - రావణునికపుడురోపంబుబుట్టి - చంద్ర
 హాసంబుపలచేతబట్టి - వారిరెక్కలనుముక్కలుగగొ
 ట్టి - వానినేలబడద్రోచివేబట్టి భూపుత్రుకనుతాచేతబట్టి -
 పోవగాసేతకునుదిగులుబుట్టి - ఏడ్పుచునుతనకువెంటను
 న్నట్టి భూమణములెల్లనటుదీసిబెట్టి - పైటచెంగుచేనొక
 మూటగట్టి - యుష్మమాకంబుపైవిడిచిపెట్టి శోకవాధి
 లోమునుగుచున్నట్టి లోకమాతపైగడువేడగబుట్టి - రా
 వణాసుర్యుడొలంకనున్నట్టి కేళికాశోకవనముననుబెట్టి - భీ
 తింబుట్టించువారలయినట్టి - రాక్షసస్త్రీలకావలిలోబెట్టి ॥

ఔశారదాకరుణానిధీ॥

౩౯

అరిరి॥ రామలక్ష్మణులుగటుగూడి గొనిరి పరాశాల
 వగ్గిరజేరుకొనిరి - సేతలేదాయెయనియనుకొనిరి ఎంత
 యాశ్చర్యమనిభ్రమసికొనిరి అడవులందువెడుకుచువేగ
 జనిరి - విల్లంబులప్పుడుబట్టుకొనిరి - దీనవదనులయితల
 వంచుకొనిరి॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥

౪౦

అరిరి॥ రామలక్ష్మణులమచించలించె - దైవమీరితి
 గావిచారించె - బూర్వకృతమైనపాపంబుమించె - నేటికీ
 దుఃఖమిపుడుపొప్పించె - సంతకంతకునుమదివిచారించె॥
 యశారదాకరుణానిధీ॥

౪౧

మీరి॥ వారిజాక్షిరాసుందరాకారి - పొగడతరము
 గాదురమనోహరి - దానిసమమైనస్త్రీలుభువిసేరి - మంచి

మేలయినయట్టిశృంగారి పొందనీయకుండునుమరునిచారి
పల్కదాయబోపాదరిండ్లదూరి - యన్నదోపైనకోపం
బుమీరినేనుయెప్పుడుదానాజ్ఞమీరి - నేలుకొమ్మనుచుతా
నుమదిదూరి-యంతకంతకునుశోకముమీరి - యనుచువ
ణిఁంచెనీరీతిశౌరి॥శారదాకరుణానిధీ॥ ౪౨

తరమా ॥ దానిసోయగలబెన్నంగతరమా - మంచి
వతరూపమైననుందరమా - దానిపలుకులుకోకిలస్వరమా -
చూడసాగనైనకంబుకంధరమా - దానికుచిగులుయతి
సుందరమా - దానీకెమ్మోవియమృతసాగరమా - దానిపలు
వరుసముత్యాలసరమా - దానిమేనెల్లమేల్చిబంగరమా -
తలఁచుకుంటేనుమదినిల్వతరమా - బ్రహ్మరుద్రాదులకునె
న్నతరమా - ఇదేగదచూడశోకసాగరమా - రామచంద్రుం
డునపుడువేగిరమా - బోధసేయంగలత్తుణునితరమా॥

యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౪౩

అంత॥ రామలక్ష్మణులువెదుకగానంత - నుండెఘాత
లముపైనికొండంత - నుండగాజూచిశ్రీరామఃలంత ఓయి
లక్ష్మణాజూడుమీవిత - యనుకొనుచుయేగిరిదానిచేత -
రినీవెవ్వరనియడిగిరంత సున్నవృత్తాంతమగుపఠచేనం
త - రాముడాశ్చర్యుడైయుండెనంత॥ యాశారదాకరు
ణానిధీ॥ ౪౪

చాల॥ ఓయినవయ్యరామభూపాల - సాప్రజ్ఞతి
ప్పుడుజెప్పనేల - మించుకార్యమునకుగుండనేల - రావ
ణునితోడనెఱుపుడుచాలఁబూరిపాపాత్ముఁడాసీతనేల - తే

చ్చినావుదా నేనింక నేల - గల్పుతానురాయని నేనుచాల -
యుద్ధమొనరించెవాడుమూల - జేసికొట్టినాడిటుఘా
మిఱుల॥ డౌ శారదాకరుణానిధి॥ ౪౫

నేను॥ మీదర్శనముజేయుదాకాను ఇట్లుపాణిముల్ నిలిపి
యన్నాను - ఒకకొరికనుగోరుమన్నారు - నాకుయి
ప్పించువేగత్వరగాను - నీమనసుకొచ్చినకోరెనీను - నీకు
యిత్తుననుచునుబలకగాను - కాడులేనట్టిచోటత్వరగా
ను - దహనమొనరంగజేయుచున్నాను॥ అరీతిగాఁగావిం
చెతాను - పక్షికినిమోక్షమవుడివ్వగాను - తమరుకొంత
మూరంబేగగాను॥ డౌ శారదాకరుణానిధి॥ ౪౬

శతకావళి

కీర్తికాండము-

దశమ - అటతాళము.

వచ్చి॥ రామలక్ష్మణులు వేవేగవచ్చి - శబరిచేవిందు
గొనివచ్చి మెచ్చి - కలిసి ఘాపించి తెలిసి మన్నించి - సుగ్రీవు
నేలుటకుడయవచ్చి - యపుడు సూర్యపుత్రుండు తావచ్చి
సుగ్రీవుండు చాలమోదించి - యున్నంత సుగ్రీవునటు మె
చ్చి - కోర్కె లిత్తునంచని పంతగించి - యున్నవృత్తాంతము
దుయెఱిగించి - అన్నదమ్ములకు జగదంబు బెంచి - రాముచె
ట్టుచాటున వేగపొంచి - గొట్టుదామనుచు మది విచారించి -

యున్నంత యనుమానంబు మించి - కొట్టలేక రామయ్యచా
లింది యున్నంత సుగ్రీవుడరుదెంచి - రాదుచంద్రుల మీద
కోపించి - చేతితో చెయి వేసినమ్మించి - వెళ్లుమనుచు నన్ని
ట్లు బంపించి - రాముడప్పుడే బలెగ మల్లించి - యిద్దరొక్క
రీతిగ నున్ననెంచి - కొట్టకున్నాను నే విచారించి - రేవునీ కొక్క
యెరుకనూహించి - కొట్టుతాననగ చాలమోదించి - యుండి
రీరీ తిసుఖములను మించి - యామరు నాడు యుద్ధమూహించి
॥ ఔ శారదాకిరుణానిధీ॥

౪౭

అట్టై॥ సుగ్రీవుండు యొకబొబ్బ బెట్టై - వారికప్పుడ
కోపంబుబుట్టై - ఇద్దరికీ పెద్ద యుద్ధంబుబుట్టై - రామచం
దుగ్రీవుండు కాచి నిపెట్టై చెట్టుచాటున నువిల్లెకుఁ బెట్టై - బె
బ్బతో వాలినపుడు బడగొట్టై తారకపుడే ముఁఖంబుబుట్టై

దానివారింఁదసమ్మదముబెట్టె-మగ్గీవునకుపట్నంబుగట్టె-
 అంగదునియువరాజుచేపట్టె - తానుమాల్యవంతుముకేగె
 నట్టె-నాల్గునెలలువహింకాలమట్టె- వెళ్లగారామునికీత
 లపుబుట్టె - సూర్యపుత్రునకుభయమాత్మబుట్టెమీచిత్తం
 బునకువచ్చినట్టె-నాయనగసంతోషంబుబుట్టె- లంకపా
 థించుటకుబుద్ధిపుట్టె-నపుడువానరులకునుకబురుబెటె ।
 ఔశారదాకరుణా॥

౪౮

అనుఁజపుడుకపులెల్లవేగరాగాను- రామలక్ష్మణుల
 కడకేగగాను- తెలివిలేనికింకరలుండగాను- లెక్కలేనివా
 నరబలముతోను-వానరులవింతలెల్లాను-చూచిరాముఁడా
 శ్చర్యంబుతోను-చెట్లపై నెక్కియాకులెల్లాను-చూసిపోసి
 కిందకుద్రొక్కుచూను - నొండొండుతోబోరాడగాను-
 నొకటికీచనుచుపారిబోగాను-గంతులేసివెక్కిరింపుచూ
 ను-కోలిజేష్టబునియిసేయగాను- వార్ధిచంతకునేగిరంతా
 నుఁఔశారదాకరుణా॥

౪౯

శ్రీశారదరామాయణము

సుందర కాండము-

శ్రీశారదరామాయణము-

అనెను । రామచంద్రుండు ప్రేమతో ననెను-హనూ
మంతుడప్పుడు గనుంగొనెను- లంకలోకివేగ మెవెల్లుతా
ననెను ఉంగరబందుకొనెనట్టెజనెను - హుంకరించట్టె
చెంగుననుజనెను-వాధిదాటితాలంక కేగినను వింతవిం
తలెల్లాశ్చర్యమునను- జూచిమాపుతాననుచుననుకొనెను
శ్రీశారదాకరుణానిధి॥

౫౦

అనిగె ॥ చిన్నకోలివలెతానట్టెమనిగె-లంకలోకిమె
లమెల్లనెజుణిగె- లంకిణీజూచిమదిలోననునిగె -శరణ
మొక్కంటితోచెయ్యదొనిగె- కోవముననట్టెహనుమం
తుగనిగె దెబ్బతోదాసిపొంకమట్లనిగె- లంకలోనపుడు
వెమకంగదొనిగె-చాలగామదివిచారించదొనిగె॥ శ్రీ

శారదాకరుణానిధి॥

౫౧

మోది॥ బల్ లంకిణీపటపటనుమోది-బలువైనయా
మేడలెక్కేది- సొగసైనయిండ్లబూచేది పురమెల్లతాగ
లయజూచేది జనకాత్మజయూవూరనేది ఇకనెక్కడనే
నువెదకేది-యనుకొనుచుదాజెంతనొందేది॥ శ్రీశారదా

కరుణానిధి॥

౫౨

ధీరు॥ హనుమంతుడు చాలవిచారు - డైయుండెనా
రాములవారు - వేగజూచిరమ్మనిబంపెనారు- కానరా

దాయెసీతస్తువారు - లంకలోవారు మనకు పగవారు - నేను
యడిగి తెజెప్ప రెవ్వారు యపుడు పక్షులన్నియు బలుగ
తీరు - హనూమంతుండు వీరాదివీరు - భాష తెరిగుండె మఱి
యాజదారు - పక్షి మాటలకు మదిలో సగీరు - చున్నాడ
య్యకీతి విస్తారు || ఔ శారదాకరుణానిధీ || ౫౩

అంది || హనూమంతుండు చాల మోడించి - అశోకవ
నమున కేగు దెంచి - సీతస్తునప్పుడు తాను గాంచి - యంత
లోరావణుండేగు దెంచి - చూచి సూక్త్యరూపంబు ధరియిం
చి - కానరాదాయె జెట్టుపైనుంచి - రాక్షసుండపుడు చాల
బోధించి - మాటలకు సీతతాను తలవంచి - యున్నంతవాడ
పుడుకోపించి లంకలోనపుడు మగుడనే తెంచి - హనుమం
తుడప్పుడు విచారించి - రామచంద్రునప్పుడు బ్రస్తుతించి - సీ
తస్తుయా మాటలాలించి - సంతసించపుడు మదిచంచలిం
చి - రామయను మాట వినుచు మోదించి వినుటలయిదారు
మానములనుంచి యనుచు నాల్గుదిక్కులను పీక్షించి చెట్టు
పయినున్న హనుమంతుగాంచి - బలెక్కి సీతస్తుది విచారించి

ఔ శారదాకరుణానిధీ ||

౫౪

మేలు || రావణాసురుని మాయగా బోలు మనసు నెంచి
తెమటిదీనికీలు - ఈ రాక్షసుల కామరూపాలు - వీనివొల్లె
ల్ల తెల్లరోమాలు - వీనిరూపంబు చానరముఁ బోలు అంతకం
తకును వింతచోద్యాలు - పుట్టుచున్నది రామభూపాలుఁ
డేలరాదాయె రాక్షసులపాలు - సన్నజేసియూరకుండె

గాబోలు || ఔ శారదాకరుణానిధీ ||

౫౫

కొమ్మ || పైనుండగా జూచిసీతమ్మ పూతజేయను
న్నావేమొనున్న-నీపేరుయెవ్వగుజెప్పుకొమ్మ - రావణు
నిమాయగాబోలునున్న కామకాదర్శినిమనసీతమ్మ -
నేనురామచంద్రునిబంటునమ్మ నాపేరువినుహనదుంతు
డమ్మ - మాయలేరానీమాటనమ్మ ఒక్కతార్కణజె
ప్పుతానమ్మ రామచంద్రులరూపంబునున్న జెప్పుతాను
వినుమదిసిసీతమ్మ || యాశారదాకరుణానిధీ || ౫౬

రాడు || రామునకుసాటిభువితేన లేడు చంద్రున
మమైనముఖముగలవాడు - తమ్మలనుబోలు నేత్రముల
వాడుకెంపురీతిపైకెమ్మోవివాడు - శంఖమునుబోలు
కంఠంబువాడు - యాజానుబాహుండైనవాడుసిహ్న
మునుబోలునడుముగలవాడు - కోటిమన్మథులసమమైన
వాడు - రామలక్ష్మణులసమమైనబోడు - నీలమేఘ
కాంతునిబోలువాడు లక్ష్మణుడుహేమవర్ణంబువా
డు యెనుచుహనుమంతుజెప్పుచున్నాడు - యానవాల

పుడందించినాడు || ఔ శారదాకరుణానిధీ || ౨౫

జూచి || అపుడుసీతమ్మనన్నకలుజూచి - హనుమం
తునటుబహుప్రీతిజేసి ఆయిన నేమాయెప్పుడువిచ్చేసి-
రామచంద్రస్మృతువేగంబెజూచి- నాచందంబువిన్నవము
జేసి || ఔ శారదాకరుణానిధీ || ౫౭

ఓయి || ఓయిహనుమంతయిక వెళ్లవోయి - రామల
క్ష్మణులతోజెప్పవోయి నాకష్టంబువినిపించవోయి - బ
హుదినములేబాగాయెనోయి - ఇంక స్వామిదయరాకున్న

దోయి-నిదురభుక్తులులేకున్నదోయి - రాక్షసులనుశేషిం
పమనవోయి॥ ఔశారదాకరుణానిధి॥ ౫౯

వారు॥ రామలక్ష్మణులుదయమీరినారు-వన్నవిడిచి
పెట్టారకున్నారు- నామీదదయమరచియున్నారు-లేక
పోలేనువారెంతవారు-గెల్వలేకపోయినవారుకారు య
ప్పటికినింకలేమలకున్నారు- రక్కసులపాలుననుజేసినా
రు॥ ఔశారదాకరుణానిధి॥ ౬౦

అంచి॥ ఓయిహనుమంతనీవేగుదెంచి-నావృత్తాంత
మంతయెరిగించి-వాయుపుత్రుండుచాలమోదించి- కా
లసీతమ్మనపుడుస్తోరించి - హస్తయుక్తింబుపుడుజో
డించి-చాలనాకాశుడునువిన్నవించి- ఫలమునెలవివ్వమ
నుచుయాచించి॥ ఔశారదాకరుణానిధి॥ ౬౧

వినుమి॥ ఓయిహనుమంతమనవిచేకొనుమి- లంకలో
సీతచెరయున్నదనుమీ పూర్వకృతమయీలాగున్నదను
మీ-లక్ష్మణునిచాలదయయుంచుమనుమీ - నావ హోదో
వంబనుచుననుమి - నేనుననుభవించెదనట్టులనుమీ లంక
సాధించవేగరస్యనుమీ వాధికదాటిబల్వేగంబెజనుమి-
నీవువేగంబెరాముపొడగనుమీ॥ ఔశారదాకరుణా॥ ౬౨

అమ్మా॥ సంతోషంబుతోనువినవచ్చు - శ్రీరాములఘ్న
ద్బులగుచ్చు-దాశరథిమేలుబంగారుబొచ్చు- కాకుఘ్ననిపు
వుచ్చేకొచ్చు - దేవతాస్త్రీలబందెకేసుమ్మా - నీవుబంది
యున్నావులేవచ్చు వావీపెక్కి కూర్చుండవచ్చు - లంక
తోనుజగమెల్లను సుచ్చు-వట్టుకొనివాధికదాటెదనును

మృనామదిదామకొన్నట్లునున్ను-రాముసేవింపగావేసిత
న్ను॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౬౩

తాను॥నామనివిచ్చెల్లించుత్వరగాను - నాకుయాకలి
పుడువేయగాను- యొక॥ ఫలముయిచ్చునియడుగగాను-
నీసలవయితెచ్చుకుంటాను-బలదిగా దన్నుయివ్వకుం
టేను- సెలపుయిప్పించువెల్లిపోతాను-అకలికినోర్వలేక
డిగినాను॥బ్రౌశారదాకరుణానిధి॥ ౬౪

బ్రౌను॥ అపుడుసీతమ్మబలె-నటుతాను - వదకబె
ట్టుకొనితాగకుండాను- తూటుబొడిచేయదలచియిట్లా
ను-ఓవలేనోయిరాక్షసులతోను- అయితెసెలవియ్యివెల్లి
పోతాను॥యాశారదాకరుణా॥ ౬౪

జూచి॥సీతమ్మకపుడుజాలివేసి- వెల్లివోయినీవాపం
డుగోసి-తెచ్చుకొన్నునంగభయమెల్లబాసి- యపుడుతో
గూర్చియొకగంతువేసి పట్టువనమంతధూళిగాజేసి రాక్ష
సులమీదనొకగంతువేసి-తోకతోజుట్టివేలబడవేసి-గుండె
లదరంగపెడబొబ్బవేసి - పట్టువనమెల్లధూళిగాజేసి॥
యాశారదాకరుణా॥ ౬౬

అట్టే॥ అపుడులంకతగగ్గోలుబుట్టె- చాపగామిగిలి
యొకండువరిగెట్టె రావణునితోడజెప్పినాడట్టె తరమా
గానియుపద్రవముబుట్టె - కోటిరాక్షసులనుడిబడగంగొ
ట్టె- లంకిణిబట్టిదెబ్బతోగొట్టె - నంతరావణుండుతా
గుండబెట్టె॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౬౭

హేతి॥ అండాండంబుననుబుట్టెజ్యోతియాశిపుకై
ననుపార్వతి- యాబ్రహ్మకై ననుసరస్వతి- యావిష్ణుకై

ననులక్ష్మీప్రీతి-ముక్కుకోతబడెరాచుప్పనాతి - మనతో
టకొచ్చెరయొక్కక్రీతి-యోరియబ్బబ్బయదిచెడ్డకో
తి-అయిననెంతగడ్డురదానిమూతి-వారిలోవారలనుకొను
చురీతి॥ ఔశారదాకరుణా॥ ౬౨

అచ్చి॥ లక్షయుండపుడుపైనమైవచ్చి- లక్షయేనూ
రుబలముతోవచ్చి- వాయుజునిపైనియుద్ధంబుకొచ్చి-యె
వ్వడపురోరివనములోకొచ్చి- రాక్షసులనందరినిసరిపు
చ్చివేసుటేలరాయని చాలహెచ్చి- వాయుజునికపుడు
కోపంబువచ్చి- దాటు కేయుచుచుపరిగెత్తివచ్చి-తోకతో
జుట్టికొట్టిసరిపుచ్చి యక్షయునికట్టితెగటార్చిపుచ్చి- తో
రణస్తంభమునకపుడువచ్చి॥ యాశారదాకరుణా॥ ౬౩

వారు ॥ హతశేషస్త్రయున్నట్టివారు - లంకలోపలి
కేపరుగెత్తినారు యక్షయుండుజచ్చెననిచెప్పినారు-రా
వణునికపుడుయొరిగించినారు-రావణుండపుడుచాలవిచా
రు-దైయున్నంతవీరాదివీరు - దైనటువంటిమేలైనశూ
రు-డింద్రజిత్తుండయితగానిపేరు-రావణునితోటిబల్కే
టిలేరు॥ యాశారదాకరుణా ౨౦

ఉండు॥ ఇంద్రజిత్తుండుపొదలెనాతండు - యనుచు
వెళ్లటే నేవానిబొండు-వీరుతాననుచునింద్రజిత్తుండు-నా
కెంతగనుకనువానరుండు యితనిపలుకులకు మదిరావ
ణుండు-గెల్వగలడనుచుమదిలోననిండు-ఆయెనయ్యసం
తోషభరితుండు॥ ఔశారదాకరుణా॥ ౨౧

చూడు ॥ పట్టితెచ్చెదను నామహిమచూడు - వార
లనుజూచివాళ్వేటలాడు-చున్నవాడెంతవనికోరినాడు

నాతేతిలోపలచిక్కినాడు-పట్టుపట్టాడుపారిపోలేడు-య
నుచురావణునిసెలవడిగినాడు-రథముచోల్చునుచునుబ
లిగినాడు-వచ్చివాయుజునిపైదాసినాడు-శస్త్రజాల
ములచేముందినాడు॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౭౬

జూ॥ హనుమంతుండుమడినూహజేసి ఇంద్రజిత్తున
టతావదిలివేసి- యన్నబలమంతబరిమార్చి తేసి-యూర
కున్నాడుయపుచోర్పుజేసి- ఇంద్రజిత్తుండుకండ్లెట్టజేసి
భూమియడలంగగుణరవముజేసి విల్లుచేబూనితెగనిండనీ
సి-దేవలోకంబువిసకరిగమ్రోసి- అంబులున్నట్టిపొరులు
తెగవేసి-బ్రహ్మస్త్రప్రయోగంబుజేసి- వాయుజుడుబా
ణజాలంబుజూచి- పట్టువట్టాడుమడినూహజేసి-ఇంద్రజి
త్తుండువిల్లెగరవేసి॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౭౭

యు॥డి । వాయుజుడుచిన్నకోతియైయుండి-ఇం
ద్రజిత్తుండులేవట్టుకొండిఇంకపైకెక్కవేసికట్టండి-లెండి
వేవేగతీసుకొనిరండి- రావణునకుచోద్యంబుచూపండి -
విడిచిపెట్టివేసేరుచూడండి॥ యాశారదాకరునిధీ॥ ౭౮

దొరికె॥ యింద్రజిత్తుచేతికితానుదొరికె - నాలంక
లావారలందరికె- చిన్నకోతివలెదోచెనాసరికె-రావ
ణాసురునికండ్లముందరికె వామలేగానెపడ్లుతాకొరికె॥
ఔశారదాకరుణా॥ ౭౯

అంది॥ లంకలోపలికికోతివచ్చింది- చూచుదామను
చువాళ్ళేర్పమొంది- చూచుటకుచిన్నపిల్లలాగుంది-యో
రివినరోరిపదికోట్లమంది- రాక్షసులపట్టిచంపివేసింది చే

తగానట్టెయిపుడూరకుంది ఇదేనటరయందరినిచంపింది -
 యనుమమొట్టికాయలువేయజేంది-యపుడహనుమంతు
 మనసులోగుంది ఏడుఘడియలిప్పటికినవుతుంది - నీల్లు
 తున్నాడువేగిరముజేంది- ఓర్పుయోర్పండిదాదాపయిం
 దిఈవేళమీపనిచితుకుతుంది|బౌశారదాకరుణా|| ౮౦
 బౌరా|| వాధి-నేలాగుదాటివావార - లంకలోకిట్లుభ
 యములేకారా-వచ్చివనమెల్ల బెరికితీవారా యక్షయుని
 బట్టిజంపితీవారా-మాటలాడితేనవ్వుతావారా- పేరుజె
 ప్పరానీవెవ్వడారా- హుంకరించేవుదుమాగుడారా
 యాశారదాకరుణా|| ౮౧

ఆన|| నాపేరుజెప్పుకమానుతావా-రామబంటుకింద
 నుబంటుగాన- రామండేలుచున్నట్టికపిసేన-చూచినావు
 కావురాగర్వాన- నిన్నజూపవలెననిమనసులోన-బుద్ధిపు
 ట్టివచ్చితరవేగాన - వీరహనుమంతుపేరునేగాన|యా
 శారదాకరుణా|| ౮౨

రంతు || రామయ్యలోనేలరావంతు - వేదవాక్యము
 లునామాటలెంతు- గోళ్లలోబట్టినీబొడ్డుజింతు-ఘడియ
 లోపలనువాధిగట్టింతు- రామలక్ష్మణులవేగదెప్పింతు-
 వారిచేతనుతలలుదుగ్గింపింతు- నామహిమెల్లకండ్లజూపిం
 తు-భయమువిడిచినీవిటురంతుగండు- యట్టెపట్టినీమీసా
 లుదుగ్గింతు- నీలంకంతఢూళిగావింతునన్నయెరుగవావీర
 హనుమంతు|బౌశారదాకరుణానిధి|| ౮౩

నీవు|| ఓరివిసరోరివానరానీవు- యిట్లుభీకరంబులుబ
 ళ్లుతావు-చూచితేచిన్ననలుసంతలేవు-జ్ఞానకినితెచ్చువా

వేళనీవు-యవు డెక్కడికిపారిపోయినావు - ఓరివినరోరి
రావణానీవు-నీగుట్టుబైటనుబెట్టెదీవు- దొంగిలించియెత్తు
కపోయినావు- ఎంచి తేను మొగధీరుడవుగావు చేతగాని
యధముండారనీవు - అపుడునాకిండ్లబడి తేనునీవు నీలం
కలోకిగడచిరావుఅప్పుడక్కడేతారుమంటావు॥ ఔశార
దాకరుణానిధీ॥

౪౪

అంచి॥ రావణాసురుడు చాలకోపించి-వాయుజునిమా
టలెల్లనాలించి-దుమాగుండువీరబొడిపించి-వ్రేసెద
నటంచుబంటుబిలిపించి-ఈతె-పాంజులైదుమందేగుడెంచి
యన్నంతవిభీషణుడుమించి - రావణాసురునికవుడుబో
ధించి-మాతలనునీవుయిట్లుచంపించి- వేసి తేలోకులెల్లనిం
దించి-వ్రేసెదరటంచుమరివక్కలెంచి-వానరులకెల్లతో
కముట్టించి-వేసి తేచాలునగమోదించి- రపుడురజకుడొ
క్కడుయేగుడెంచి-డగ్గరకుడాసియగ్గిచూపించి- వాయు
వుకుండుకపటమాహించి పారిపోయెట్టెమదిచంచలిం
చి- రాక్షసులకు వాశ్చర్యంబుమించి । యాశారదాకరు
ణానిధీ॥

౪౫

అట్టి॥ ఆవాయుతనుసంభవునిబట్టి - యాయుకుగ్రస్తం
భమునందుగట్టి వాలంబునాకోకలూజుట్టి - పెనుమంట
లుచాలగాబెట్టి-అలురక్కసులసందరినిబట్టి- తనకాలికింద
బడమెట్టి- విడువగానాకాశంబుముట్టి- సరవిలోడసీతకు
జోతబెట్టి- యపుడులంకాదహనముగాబట్టి॥ ఔశారదా
కరుణానిధీ॥

౪౬

చెందె॥ అపుడులంకంతయెత్తుకొనిమందె - భూమి
యాకాశముననుపొగనిండె-కార్చిచ్చులనుబోలినట్లుండె-
అంతకంతకునుఘూణిల్లుచుంచె నుండలముపొడవుజ్ఞా
లలయియుండె-చిత్రగోపురంబులుగూలుచుండె సూర్య
సోమవీధులుగాలుండె- పిడుగులనుబోలుశబ్దమాచుండె-
బ్రద్దలొచుండెరాక్షసులగుండె॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౮౩

అయె॥ నపుడుపరశురామప్రీతియాయె - రాక్షసుల
కొంపలుదగ్గనాయె- వాండ్లునిలుచుటకునీడలేదాయెరా
వణాసురుడుతెలతెల్లపోయె - కొంతబలమంతనాశనం
బాయె-వాయపుత్రిసకుసంతోషమాయె-తోకచలుకచే
యుటకుమనసాయె॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౮౪

అంచి ॥ అపుడువాధీదగ్గరకేగుదెంచి-భయముచే
భారిధినిపారుదెంచి-యపుడుహనుమంతుజాలకోపించి -
పెనికబెట్టుకొనియితడున్ననుంచి-వేగవాలంబుచలువగా
వించి-సీతవద్దకుతానేగుదెంచి-హస్తయుగ్మముల్ నుదుట
ముకురించి-మ్రోక్కి-గాయపుడుసీతమోదించి- జయము
బొందుమనిచాలదీవించి॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౮౫

అనెను ॥ సీతకునుమ్రోక్కిసెలవడిగిజనెను - వాధీ
హంకరించవలెచంగునను-దాటిసుగ్రీవుతోటతాగనెను-
జూచిపండ్లెల్లగోసుకొనితినెను-తోటకాపున్నవాండ్రెజ
నెను-వానిచాలగాబాధపెట్టినను-వాడుసుగ్రీవుదగ్గరకిజ
నెను-ఎవ్వడోవనముతాజూరగొనె నుమీరులక్ష్మ్యంబులేరు
పొమ్మనెను-దిక్కుగలచోటజెప్పుకొమ్మనెను-అపుడుయీ
రీతివాడుజెప్పినను॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౮౬

అంచి సుగ్రీవుండు చాలకోపించి- చూడునామహిమ
యనిపంతగించి-యంతలోరామచంద్రుడూహించి- లం
కలోజయముచాలగావించి- వచ్చితోటలోపలికినేతెంచి-
హనుమంతుండుయనిచిచారించి - సుగ్రీవునపుడుము
ల్లించి- యంతలోవాయుపుత్రుడగుదెంచి-రామునకువం
దనంబాచరించి సీతజూచినాననిన్నవించి - రామచం
ద్రుండుచాలమోదించి- హనుమంతునపుడుబ్రస్తుడించి-
రామచంద్రుడప్పుడుకొగలించి॥యాశారదాకరుణా॥

కంటి॥ సీతమ్మనులంకలోకంటి- చూచిశరణమనుచు
మోదంబునంటి-రామనీత్రేమవారణలేనంటి- యంతన
నునన్నుకున్నవాలంటి- కేసువిశ్వరూపముజూపిమంటి-య
వలనమ్మియారకకమలనొంటి- నున్నదానగాయంకనీవం
టి బంటుగల్గరామునేగంటి-ననచుదలచెదనునాదుశిర
మంటి-యున్నమానికమురాముకిమ్మంటి-వనుచునియ్యగా
నేనుగైగొంటి- యిట్లుగొనితెచ్చితినిగొనుదుతోంటి - పు
ణ్యమునసీతవార్తనేగంటి॥ఔశారదాకరుణా॥ ౯౨

అట్టి॥ సుగ్రీవునకుహాసంబుబుట్టి- లంకలోపలననీవు
జేసినట్టి-వృత్తాంతంబుజెప్పుమన్నట్టి సమయమునవాయు
జుడుదొంతిబెట్టి- వాధితానువేగమెదాటిసట్టి లంకలో
పలికిదావెల్లినట్టి- లంకిణిబట్టితెగటార్చినట్టి- సీతమ్మను
తాజూచినట్టి- ఇంతలోరావణుండొచ్చినట్టి-మగుడిలంక
లోకేతెంచినట్టి- సీతమ్మతోమాట్లాడినట్టి-యంగరంబా
నవారిచ్చినట్టి-తానువనమంతదెరికేసినట్టి- అక్షయనిబట్టి
తెగటార్చినట్టి-ఇంద్రజిత్తుచేతనుదొరికినట్టి - లంకదహ

౩౦

శ్రీ శాతవహామాయణము.

నంబుగావింపినట్టి-మగుడవాధిపతేగమేదాటినట్టివతా-
మానంబుజెప్పమన్నట్టి సుగ్రీవునకుమదిప్రియముమట్టి -
హనుమంతఘనుగొగిటనుబట్టి॥బోశారదాకరుణా॥ ౯౩

వీలు॥ ఆలంకానగరంబేలు విశదంబుగనన్నగజాలు-
ఆపురికి నాల్గుద్వారాలు- దక్షిణంబునంగరిబోలు- బలులం
కిణియనుజవరాలు ఏమందుదానిమమాణలు - జుక్కడచె
దానిప్రేగాలు- అదిగడచినమరిచోద్యాలు - స్వర్గంబు
నకాపురిమేలు-ప్రతియింటమహిమగుండాలు- యెడ
తెగరువేదమంత్రాలు మది నెరుగంగరుద్రావనాలు-లే
చయ్యదయాసశ్యాసు॥బోశారదా॥ ౯౪

వాలు॥నన్నందుమేల్ దివాళాలు- మతివన్నెలక్షగు
ట్టాలు-వాటిపైనమరువెండివల్లాలు- సొగపైనయెనుఁగు
మొత్తాలు-ముత్యాలసరులువజ్రాలు- వజ్రాలామెరుంగు
జల్లీలు-నడివీధులలోనగాడీలు - దీతైనరాజమాణాలు
చాలనలువొందునంతపురాలు - పగడాలమెరుంగుస్తం
భాలుసువణకాంతికుడ్యాలు సొగపైననీలిర్పుండాలు-
దేవతలకుబందిఖానాలు-కాపున్ననాసురసంఘాలు-ముద
మందుకునాపురమేలు - రావణునిమేలుభోగట్టాలు-ఏ
మున్నదియగ్నికిపాలు నేపంచివస్తిభూమిపాలు॥యాశా
రదాకరుణా॥ ౯౫

తీర్తిలు॥ ఎట్లుచూచినఘనసౌధాలు- యాసౌధంబున
విభవాలు-సరిబోలవుదిగ్దేశాలు - యాబ్రాహ్మణునక్ష
త్రాలు-కపురంపుమోముబట్టిలు - యాపైనివిళ్లమరు
మాల ఆస్త్రీలుకున్నచోద్యాలు - చతురతులమందహా

పీలు-చంచలమించునట్టిదేహీలు- నఖశాంతులతారల
 నేలు- పాదమ్ములువద్దరాగాలు- జంఘళవిరళంబగుశా
 హాభాలు విరులకునరునరుకులబోలు- యారందముచీమ
 లబోలు-మధ్యంబులెన్నగఘనాలు- పిడికిళ్లకునతిసూత్రా
 లు-పాలిండ్లెన్నపువ్వుగుత్తీలు-కంతంబులునపురుషంభా
 లు అధతంబురువివింబఫలాలు - రదనపద్మకలరయగ
 వజ్రాలు-చెక్కిల్లోపుచంద్రకాంతాలు - శ్రీకులం
 దముప్రవాణాలు పంపెంగులమిగులనాసాలు-నేర్పిం
 బులుజూతహరిణాలు-వీక్షణములువీలోత్పలపరాలు-బా
 లేందునినగుఫాలమూలు- జడతీరులరయసర్పాలు శిరమా
 లపైనిమేల్ రాగిడిలు- ముత్యాలకుచ్చులుశశివూలు-చా
 కీలుబల్ బారుపట్టీలు - చేన్చుక్కలందువజ్రాలు-ఆనంద
 మైనకమలాలు-వాటికొనలమన్నట్టిముత్యాలు - కంతం
 బులందువజ్రాలు- జతగులెక్కుమీలుజుమికీలు కాజీలు
 నొప్పుజిగిసిలు-సరిలేనిచంపకల్లీలు- భేమైనకణపుష్పా
 లు-కరకంకణముననుపోవీలు- మణిఘంటలజాగిరాలు-ప
 దివేళ్లతల్లూరుంగరాలు- నెన్నడుములవడ్డాణాలు-బిగి
 మీరెడికటిసూత్రాలు- పాదములయందుపసిడికడియా
 లు ఘలుఘల్లునుపామంజీలు- ఆకిందనందియలుబలుడా
 లు-రాణిచేటియాయించాలు-యాలంకాపురిలోనిస్రీ
 లు కూర్చుండెడునట్టిపీఠాలు ఘనమైనట్టిపువ్వురాగాలు
 కుర్చీలుతలుగనేజాలు మృదువైనరవికెపట్టీలు- పైదొడ
 మేలుచుట్టాలు-ముత్యాలకూర్పుకోటీలు వీణియలుమీటు
 హస్తాలు-గళరవములననేకకీరాలు-భావంబులుమృదుల

వర్ణాలు - యరదంబులు ముక్తసరాలు - ప్రతియింట
 హేమామగుండాలు- యెడతెగరుబో వేదమంత్రాలు-న
 డివీధులలో నగాడీలు- బలులంకిణీయనుజవరాలు-యాది
 గడదినమటిచోద్యాలు- లేదయ్యదయాసత్యాలుఃశ్రీశా
 రదాకరుణానిధీ॥ ౯౬

అంచి॥ అపుడు శ్రీరామవిభుషహర్షించి-యాంజనే
 యుగౌగటనుగదియించి-వత్సనాకులమునిలిపితివిమించి-నీ
 కుప్రతికారమేజేయనెంచి- యేమిసేయువాడనుకొగలిం
 చి-నాడననిరత్నమపుడుగ్రహియించి-సీతనపుడుచూచిన
 యట్టులంచి-తంబుగాగన్నులద్దుకొనిమించి - యవలలం
 కకేగుటకుతలపుంచి వార్ధితీరంబుఠాయజనుడెంచి-క
 పులనందరినినంప్రీతికాంచి॥శ్రీశారదాకరుణానిధీ॥ ౯౭

శాంతశాంతశాంత శాంతశాంతశాంత

యథాకాండము-

దశమ-అటతాళము.

ఉండి॥ రామచంద్రుండుతీరంబునుండి-వాధిబంధిం
చుతాములేవండి- మంచిబలువైనకొండవేలెండి-వాయు
పుత్రునిస్థానింపుచుండి - నలుసువేయుకొండలువేయు
చుండి-యడనుచేతతోనందుకొనుచుండి హనుమంతుని
కికోపంబునండి రోషమునకొండలాగివేయుచుండి- నె
త్తిపైదొంతిబెట్టుకొనుచుండి యతనివొల్లెల్లకొండలేనిం
డి-హనుమంతుడిట్లాగొంచుచుండి - భూమియదరిజవజ
వలాడుచుండి అపుడురామచంద్రుడుజూచుచుండిఁ
శాంతదాకరుణానిధి॥

౯౮

జూచి॥ రామచంద్రుండుమదిసూహజేసి-ఎదురుగా
వెల్లిహనుమంతుడానియట్టేయెత్తుకొనిబహుప్రీతిజేసి అ
తనిగర్వపరిహారంబుజేసి నలునిశ్రీరామచంద్రుండుజూ
చి-తాగనందకొమ్మనిజెప్పివేసి- ఘడియలోవాధిబం
ధించివేసిఁజేశాంతదాకరుణానిధి॥

౯౯

వారం॥ అంగమండపుమతారాయభారం - వెల్లినా
డయ్యభళీచలంబూరం-జూచిరావణాసురునిహంకారం-
గద్దెపైనిగూర్చుండెబలుఘోరం-అయినబంటులున్నారు
విస్తారం-బపుడంగదురావణునివారం - బోలువారిం
బుచాలవిస్తారం-ఋట్టబెట్టుకొనికూర్చుండివీరం - బపు
దురావణాసురునిహంకారం॥ జేశాంతదాకరుణానిధి॥

అంచి । రావణాసురుడపుడువీక్షించి - ఎవ్వడవురనీ
విటకేగుదెంచి - నాపుచెప్పరాజేరువివరించి బలైవిక
రనినుతోకబంధించి - సప్తవారాన్నిధులలోనముంచి - నట్టి
వారిపుత్రుడనరుదెంచి - తంబుగనునింగదండనరుదెంచి
శాసురా రామచంద్రుండరుదెంచి - వాడురానిన్నచాల
బోధించి - నీవురామునకుయోమరేగుదెంచి - జానకినిదె
చ్చియిపుడొప్పగించి - లంకయేలరాసుఖమొలసుమించి
యంతనంగడుండుతానుమల్లించి - పలెక నట్లుగానపుడు
బోధించి శ్రీశారదాకరుణాసీధి॥ ౧౦౧

సుమ్మి । వేదవాక్యంబునామాటసుమ్మి - బుద్ధిచెప్పె
దనుయపుడువినుకొమ్మి - రామచంద్రునకుజానకినియిమ్మి
శంకలేకుండలంకేలుకొమ్మి - యూరికెచచ్చిపోయెదవుసు
మ్మి - వెట్టివైయిట్లుచెడిపోకులెమ్మి - నీకులమంతపోతుంది
సుమ్మి శ్రీశారదాకరుణాసీధి॥ ౧౦౨

తోటి । అడవిలోపలనుడంచరించేటి - కూర్లుకూర
కాయలనుదినేటి రాముడన్నట్టిపెద్దనరుడేటి - పాటిజే
పెదవునాతోనుమీటి - కూరసాహసంబునకునాపాటి -
వాడొనయంతైననాధాటి - అనగనంగదుకుకోపించిధా
టి ఒకకడెట్లుతొకిరిలంబుమీటి - చూచుచువ్నరురకక
మలుకోటి - సాహసుడైనయంగడుడనేటి - యతనితోను
కూరుండుపాటి - వచ్చినాడయ్యవారిధినిదాటి - రామ
చంద్రులగాంచెనోమేటి శ్రీశారదాకరుణా॥ ౧౦౩

దంబు! అంగదుండపుడు చాలమోదంబు - తోడవచ్చు
పుడు మేల్ కిరీటంబు దెచ్చి రామచంద్రుల పాదంబులం
చువుంచపుడ వేగదండంబు - బెట్టినంతలోవానరబలంబు -
ఏమయ్యయీ తనిసాహసంబు అనుచు జేయుచు వ్నారుస్తో
త్రంబు - రామచంద్రుండు యపుడు మోదంబు - తోడలే
రోయి వేగపైనంబు - యాయెనయ్య వారిధిబంధనంబు - జే
తుమనుచు తలిరి వేగిరంబు - వార్ధిదాటిను వేలాచలం
బు - పైనగిదియున్న యట్టిసమయంబు - లంకలో వారధింతి
విభ్రమంబు || యాశారదాకరుణాధీ || ౧౦౪

ఉండు || విభ్రాంతి చేతను రావణుండు - తనబంట్ల నెల్ల
నుబిలుచుచుండు - నాలోచనలుయిక సేయుచుండు వీ
రుండమనతి కాయుండు - దర్శుండును సన్నిరోముండు - య
తిరథుండును మహాకాయుండు ప్రీతి లేనియింద్రజిత్తుండు -
కూరుండును సర్పరోముండు - మేలై సత్తివజ్రదంష్ట్రుండు
కుంభుండును మఱినికుంభుండు - శుంభుండును మేల్ శిశుం
భుండు - ఇరుచుట్లను రావణునిదండు - ఒక్కడొక్కడేరా
మునిచండు - చెండాడుదామనిబల్కుచుండు - అనియనగా
నెసహింపకుండు - యపుడు రావణునిపిన్నతమ్ముండు - ఇ
ట్లనియెనన్న కాలండు || యాశారదాకరుణా || ౧౦౫

అన్న || పెద్దన్నతండ్రయిట్లున్న - వీరందరిమాటలువి
న్నా - నోర్వంగానలవిగాదన్న - యలనాడు చటికోపి
న్న - కోతొచ్చినపుడు యీవున్న - వారంత చేతగాకున్న
ఊరుకున్న వారునున్నున్న - అవిగమకనునాదివిన్న - పమ్ము

చిత్తగించవోయన్న-రాముండుకూమి-చేకొన్న - మన
కేలవైరమోయన్న॥శ్రీశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౦౬

ఆను॥రామయ్యతోవాదంబుమాను - కినుకచేతనునీ
పుబోతేను-ఇదియెవరుయెవరికనుభవముగాను-చెడిపో
వజెప్పినవాడగాను- ఈరీతిగాజేయుమన్నాను - రావ
ణాసురుడుకాకచేతాను-జేసెబలెనిప్పులురాలగాను-
సభలోనివారలువిసంగాను॥యాశారదాకరుణా॥౧౦౭

జేసి॥ రావణాసురుడుబహుకాకజేసి- గడ్డెపైనుండి
వొకగంతువేసి జరజరామనికత్తియొరదీసి-నరకబోయ
టైతన్నివడవేసి-యున్నసభయెల్లభ్రమజెందజూచి రా
వణాసురునిదుర్బుద్ధిజూచి - విభీషణాఖ్యుడుచాలరోసి-
తోచినటువంటిమాటలాడేసి- రావణునిపైనికండ్లెర్ర
జేసి॥శ్రీశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౦౮

నేడు॥ ఓరీరామయ్యకోపించినాడు- నీకోసమవతా
రమైనాడు చేతకంకణంబొగిగట్టినాడు-నిన్నుక్షణము
లోపలద్రుంచుతాడు-వచ్చిరామయ్యకోపించినాడు వ
చ్చినాడిదిగోయిక చూడుజూడు-వారధిప్పుడెగట్టించినా
డునిన్నయనుపురికిపంపించుతాడు॥శ్రీశారదాకరుణా

ఇరవు॥సీతనిచ్చివేసుటనీకుతెరవు- నేనుజెప్పితినిమేలై
నతెరవు-రాముండనగానెత్త్రైలోక్యగురువు- రామునకు
నీకుచాలనంతరువు-హరికినేనుగకునెంతయంతరవు కొం
డకుమమెట్టికెంతయంతరవు- రామునకునీకునంతయంత
రవు-పురికిఛాగమునకెంతయంతరవు రామునకునీకునెం
తయంతరవుకత్తికినిసూదికెంతయంతరవురామునకునీకు

నంతయంతరపు- తూమునకుసోలకెంతయంతరపు- రా
మునకుసీకునంతయంతరపు హేమమునకిసుముకెంతయం
తరపు-రామునకుసీకునంతయంతరపు- గెలుచుటకుసీకుచా
లదు స్తరపు॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౦౯

అంచి॥ రావణాసురుండుచాలకోపించి-వీనినిష్పృహ
దుసభనుంచి- తోలివెయ్యమనఁగానతడుమించి- అచట
నుంచివేగజనుడెంచి-తననుంతులందరినిబిలుపించి- స
భలోవారలకువిన్నవించి- తల్లికంతవృత్తాంతమెరిగించి-
హస్తయుగ్మములనువటముకుళించి-మృక్కగాతల్లియత
నిచీవించి-ఖలునిరావణునివిడచిగవకించి- వాంఛితఁడ
నుచువేగజనుడెంచి-వేగజనుడేరదూరంబెగాంచి- యత
నిరాకసుగ్రీవుండుగాంచి-రావణాసురునితమ్ముడరుడెం
చి-యనుచురామచంద్రులరువిన్నవించి- లక్ష్మణుండవు
డుచాలకోపించి-పట్టికొట్టుటకుతావిచారించి- యంతట
నుజాంబవంతుడూహించి-లక్ష్మణునివేగశాంతమునరిం
చి॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౦

ఉండి॥ నామనవాకటి శ్రగించండి-వానిపై మీరుదం
డెత్తుకుండి-రావణునితోడకినుకజేసుండి- మనలోపలను
తానుగలనుండి-బుద్ధిపుట్టెనామాటనమ్మండి-యనఁగరా
మచంద్రుండవుడునుండి-తగ్గవాడిపుడువారుపెళ్లండి-బాం
డివేవేగతనుకొనిరండి- అనఁగవారపుడుమొదురేగుచుం
డి॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౧

అయె॥ నీవుకోర్కె-నేటికిసఫలమాయె- సీవ్రతమెలను
వ్రతంబాయె- వెళ్ళుమనిరామునెలఁపనీకాయె- నేటికిని

ర్క పరిపక్వమాయె-జూచిరామునకుసంతోషమాయె-వీ
రిలోపలదానొక్కడాయె-రావణునిగుట్టుబట్టుబయలా
యె॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౨

పుండె॥ కొన్నిమాటలెల్ల నునడుగుచుండె-లంకలోము
చ్చటలుజెప్పచుండె-ఇంటిగుట్టులంకకుబయిటనుండె- న
నుమాటనిజంబగుచునుండె- రావణాసురుడుభయముబ
డచుండె- నుత్తరపుగోపురముననిలుచుండె- పట్టుగొడు
గులారడిగప్పచుండె-జూచినాడయ్యవిభీణుండె- చూడ
రయ్యమాయన్నయాతండె - యనంగనప్పడె రామచం
ద్రుండె॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౩

వాసి ॥ రామచంద్రుండుమదినూహజేసి- మారుతా
స్త్రంబువేవేగదీసి-పూనియాకణములదాకదీసి-సూటి
గానువ్రయోగంబుజేసి - భత్రములకుత్తుకలనుడెగవేసి.
బాణజాలంబుమల్లిపోజూచి-రావణాసురుడువిభ్రాంతి
జూచి-నిలువలేకపోయెనుభయముజేసి-ఘాస్థలముపైకొ
కగంతువేసి॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౪

దంబు॥ రావణాసురునిపైనయధ్దంబు-సేయుదామను
చుచాలనూదంబు- తోడనున్నారువానరబలంబు- రావ
ణాసురునిపైనికోపంబు- జేసినాడుయిట్టులదుండిగంబు
ద్రుంచితేగానియికనామనంబు- కాదనుచునూబల్కె-పం
తనంబు-తలకుతగనిపనిజేసెనేరంబు- వీనిద్రుంచితేలేడు
పాపంబు- రామచంద్రులకులేతామనంబు - జనియించె
బోయాశమయంబు - లేలేరోయియేమిజాలంబు . గల

దన్నజల్లనిమారుతంబు- వైచేనయ్యదంధణదంధణంబు-
గుండెలదరరణభేరినాదంబు॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥

వారు॥ సుగ్రీవుండుమొదలయినవారు- బలువీరసంప
న్నులగువారు- రామచంద్రులెదుటనునిలిచినారు- యుద్ధ
మునకవుడుసెలవడిగినారు - మూడుసెలవులవుడుడండు
కొన్నారు- హస్తముల్ నుదుటజేర్చి మ్రొక్కేరు- మోదమ
లరశ్రీరాములవారు - జయముబొందుమనిదీవించినారు-
క్షణములోనేనడుములుగట్టినారు- విల్లంబులాగిబట్టుకొ
న్నారు- యుద్ధసన్నుద్ధులైనారువారు॥ ఔశారదాకరు॥

అంత॥ మోదంబుతోశ్రీరాములంత- జూచినాడయ్యత
నబలముచేంత- నీవురావోయివీరహనుమంత- యూరకు
న్నావుయిదియేమొవంత- ఇప్పుడేనేలబయలుపడనెంత-
యనఁగగరుణతోడుతనునీయంత - బంట్లుండగా మా
కేమిచింత- రామచంద్రుండుమెచ్చినాడంత- మ్రొక్కేసెల
వడిగినాడుతానంత॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౭

మేలు॥ నాచేతిలోపలనాయుధాలు- లేకయున్నావుయి
దియేమొవీలు- కంకణముగట్టికలిబండివాలు- పట్టుశస్త్రవ
జ్రములుసాలాలు- నీమనసుకొచ్చినయాయుధాలు- యెం
చుకోవోయి శూన్యహస్తాలు- యుండరాదోయిబంట్లో
తువీలు- హనుమంతుండుబల్కెనొకమేలు- ఎందుకికవేలా
యుధాలు- కల్తషములేనోదుపాదాలు- నమ్ముకొనియుం
డితేచాలుచాలు- పెద్దకొండవలెనాకాయుధాలు- ఈవన
ములేనాదెబ్బనాలు- భూమినాకొక్కరథముననుబోలు-

వాటికవిపొడవులేవుశస్త్రాలు-హనుః - తునీరామభూ
పాలు-మచ్చదగునోయినీసగుణాలు॥బౌ ౪ 'ర దా॥౧౧౨॥

వారు॥ రామలక్ష్మణులుయిద్దరూవారు-యధస్సన్నచు
లై వెళ్లి నారు-వణింఁచెదనువినరయ్యమీరు - మల్లెవువ్వ
టంగిల్దాడిగి నారు-భుజకీతుకలేధరియించినారు-సత్తు
ముల్ బారులనేగేరు-పేరులూయాణిముత్యాలతీరు- శిర
ముపైకిరీటములశృంగారు-మేరునై లశృంగారములతీరు-
వీరకాహళులుబట్టెట్టెవారు-గంధర్వకిన్నరులెల్లవారు-గీ
తముల్బాడుచునునాడుతారు-నాలచిత్రమైనట్టియాతీరు-
అంకలోవారుజూచుచున్నారు - జూచికొటలోకేతెంచి
నారు-రాక్షసేశ్వరునితోడజెప్పేరు - వచ్చిపడిరిశ్రీరా
ములవారు- మంచిదేయనుచునూహించినారు-మంచిహా
రమంజిముత్యాలతేరు- రావణునియెదుటనునిచ్చినారు॥
బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౩

దాని॥ పైనఁగూర్చుండిసూతుడగువాని - తోలుమని
కాకమదిసిండబూని-నాపైకియగ్రముకొచ్చువాని- నురు
ముశేసెదననిలేనిపొని-ప్రజ్ఞ ల్ల మక్కిలి బల్కకూని-గ
ణితలెక్కలుకులెక్కింపరాని- మూలబలమంతదరిజేర్చు
కోని-వచ్చినాడయ్యమదిగినుకబూని-పైవబలమొక్కటే
లేదుగాని-చూడులోకాలవారైనగాని- చాలలేరయ్య
యెంతైనగాని-చూడగుణడై నెడదోయగాని॥ బౌశా
రదాకరుణానిధీ॥ ౧౧౪

మెండు॥ ఎటుజూచినా గాని పండ్రెండు - కోసులకుకీ
క్రిసిరినట్టులుండు - తెలివితేదయ్య రావణునిదండు - ఉక్కు
తునకలై తెగి రాలుచుండు - ధరణి నుంతకంపమునొందు
చుండు - రణభేరిధంధణమ్రోయుచుండు॥ ఔశారదాక॥

తీరు॥ గావణాసురుబలముబోతీరు వణి - యెడనువి
సరయ్యమీరు - వన్నెలగులకునుట్టాలతీరు - చట్టుగట్టినది
యేసుగులబారు - చెప్పలేరమానరాక్షసులతీరు - యట్టిపె
ద్దపెద్దగడ్డాలవారు - యద్భుతంబుగాజూచేటవారు - శా
ముండుదొంకలోనునున్న సునేరుకు - రాగిగోస - అమీ
సాలవారు - యుద్ధసన్నద్ధులై వచ్చినారు॥ ఔశారదాక॥

మెండు॥ ముందు గావచ్చెధరామాక్రితుండు - గురయుచే
బూనియా రాక్షసుండు - వేసిసంబుడే హనుమంటుండు -
కొండచేబూనివేసనశ్చుండు - ధరణిపైగా లేచుప్టమాగుం
డు - వచ్చినాండయ్యవజ్రదంష్ట్రుండు॥ ఔశారదాకరు॥

జూచి॥ అంగదుండువజ్రదంష్ట్రాఖ్యాజూచి - భీకరంబు
గావానిపైడాసి - రాక్షసుండవుడుకండ్లగ్రజేసి - అంగదుని
బట్టిగడతోడవేసి - యంతలోనంగదుండినుక జేసి - చాల
యద్భుతంబువానితోజేసి - యద్భుతంబుగావానివడద్రోసి -
గుండెపై నెక్కిత్రోక్కియెగడిసి - యంతలోవానిప్రహణ
ముల్చాసి - బావగాజూచివానివదలెసి - రామచంద్రుండు
అంగదునిదాసి - కౌగలించుచుబహుప్రీతిజేసి॥ ఔశారదా
కరుణానధీ॥

౧౨౪

ఉండు॥ యటకుంభుజనియేడిరాక్షసుండు - యుద్ధమున

మదినిమ్మలించి-యుద్ధమునకురమ్మనిసతాయించి - రావ
ణాసురుడుచాలదుఃఖించి- మెల్ల మెల్ల నేలంక కేతించి॥
ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౩౧

ఉండి॥ రావణాసురుడుకొల్వకూర్చుండి - మనసులో
చాలచింతింపుచుండి-దగ్గిరున్నట్టమంత్రులపుడుండి- మన
యింతేసిబంట్లోతులుండి-యెటకనిశంకనొందకుండండి-
కొదువలేదుబెగ్గిలిజడియకుండి- జాగ్రతదప్పేరుచూడం
డి- కట్టనట్టినడుములువిప్పకండి- మనలంకలోయిట్లుచా
టుండి- కుంభకణ్ణివేగలేపండిరెండువేలరాక్షసులువె
ళ్లండి-పొండివెళ్లండిలేపుకొనిరండి-యనంగవెళ్లి దగ్గిరను
గూర్చుండి నడ్డిజరచిబొబ్బలువెట్టుచుండి- తెరిచిలెనిద్ద
రచేతనుండి-కదలకుంటెనుచునుగులుతెండి- శిచ్చినారు
లేమట్టింపుచుండి-ఈగెవాలెనెనొత్తగిలుమండి- లండివే
గసీసముగాచితెండి- తెండిచెవులోనబట్టిపోయండి॥ ఔ
శారదాకరుణానిధీ॥ ౧౩౨

లేచి॥ కుంభకణ్ణుండువేవేగలేచి - చురచురగవారిపై
జూచి- కోపగించుచునున్నట్టేసలయూచి- వారిపయికట్ట
చారలూజూచి- రావణాసురుండపుడువిచ్చేసి-కుంభకర్ణు
నిముఖమపుడుజూచి - బలై-వాక్యంబుమదిసూహజేసి॥
ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౩౩

అంగ॥ రావణాసురుడుమదినినుప్పొంగ- కుంభకర్ణు
ణ్ణిచాలపొగడంగ-కుంభకణ్ణుండుమాటవీసంగ- రామ
చంద్రునితోవాదుసేయంగ- ఓపలేముఘాజాతనొసగం
గ-రామచంద్రునకుమోదమలరంగ- స్నేహముననుండ

వోయిసౌఖ్యంగ-కుంభకణ్డండుబోధసేయంగ- డావ
ణాసురుండుకోపగించంగ-లేచినాడయ్యకొండోయనం
గ-వానరులపైనిభూమియడలంగ-గడవవలెకోటబురుజు
దాటంగ-దిగ్గజములుగడగడవణకంగ- వారువీరనుచువి
భజనెరుగంగ- మీరకనుపట్టుకొనిమ్రొంగంగ - వానరులు
జూచివేగబొగడంగ - పారిపోయిరిముగ్ధుడోయనంగ॥
ఔశారదాకరుణానిధీ॥

౧౩౪

సర్పి॥ సుగ్రీవుండుమదికాకసర్పి-కూకలేబెల్లెబలము
పురికొలిపి- ఝడియకనుతానుమదిదెల్పినిల్పి॥ఔశారదా
కరుణానిధీ॥

౧౩౫

అదను॥కుంభకణ్డండుబ్రహ్మాండవదన-డైపల్కెనిక
పించమణచెదను-చూడుమేలై ననాచేతిగదను- వానరుల
బట్టినురుముజేసెదను-బాహుబలముయీవేళగూపెదను-
రామలక్ష్మణులవేగమ్రొంగెదను- మూడులోకాలుహత
ముజేసెదను॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥

౧౩౬

తాను॥ కుంభకణ్డండుమదికాకతోను - శ్రీరాములె
దటనునిల్వగాను-రామచంద్రుండుమదికాకతోను- ఎవ్వ
డపురసీవనియడుగగాను - తుణమోర్చితేపేరుసెప్పెద
ను-ఎటుగవింకనానుహిమలెల్లాను - గంధర్వకిన్నరులెల్లా
ను-చేతిగదచేతయిడలగొట్టాను-విసరయేనేవభువవాల
లోను-సెలచలేరుయద్ధముననాతోను - జిక్కినావురానా
చేతిలోను- నీకునాయుస్సుసరినేటతోను- సీతపాణముల్బు
చ్చుకొంటాను- 'యద్భుతంబై ననాచేతిగదను- యభుడు
భూమిగడగడవణకగాను - కుంభకణ్డండువేగగదతో

ను-సొమ్మసిల్లి రాముడంతలోను- తెలివినొందెభీకరరూ
పుతోను॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౩౭

దెబ్బ॥ వేసినావురాచావాటుదెబ్బ- ఇంకజూడరానా
పక్కనిబ్బ- నీకుతగిలేటివేగనీయబ్బ- మడియజేతుననిరా
ముండునిబ్బ- రంబుతోడుతనువాడుతబ్బిబ్బ॥ ఔశార॥

కొవం ॥ జసియించెశ్రీరాములకుశాపం- చాలబడ్డాడు
రాక్షసునిరూపం - ధూళిజేసిదేయికనాకుశాపం - లేదు
యింతేసీతిట్లుసల్లాపం - లంకకెల్లపుడుయుంజైనదీపం-
కుంభకణ్డండువీరప్రతాపం- బడచివేసెనునరసింహ
రూపం- బపుడురావణాసురుడువిక్షేపం- పడుచునున్నా
డుకొవసంతాపం॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౩౮

మొరసె॥ దేవదుండుభులుదివినుండిమొరసె- పుడమిపై
నిపువ్వలవానగురిసె- లంకపొంకమీవేళతోవిరసె- రామ
చంద్రుండుకరుణతోమొరసె- పాయకున్నాడులక్ష్మణుని
మొరసె- మోదమలరంగయతనిముఖమరసె - సంతోషం
బుతోచాలమొరసె॥ యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౪౦

తాను॥ రావణాసురుడుయతిచింతతోను- అడలుచును
చాలశోకించగాను - యతికాయుండుబల్కెనటుతాను-
చింతసేయక ధైర్యంబుతోను- వినుమునేనొక్కమాటజె
ప్పేను - రామచంద్రునితోయుద్ధంబుమాను- భూజాతని
ముత్వరగాను - లోకనాథుండురాముడనగాను - యం
తరావణుడుబల్కెపుడుతాను - స్వామియనియెరుగకు
న్నానుకాను- సీతలోకమాతనితెలిసినాను- యతనిబాణ

ములచేజచ్చి నేను. ముక్తిగలదనుచు నాసపడ్డాను. అయిన సే
లవిమ్మునాకుత్వరగాను- వెళ్లి వానరులనొక ఘడియలోను.
కొట్టిహతముగావించివచ్చెదను - రణభేరిధంధణం మ్రో
యగాను- కిరీటంబుబల్ రాపాడగాను- మూడులోకాలు
భీతిల్లగాను॥ యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౪౧

మేలు॥ అతికాయుడెక్కి-నరథమువీలు - బంపుచుండె
పండ్రెండుద్వారాలు- మేలయినవజ్రఫలకరీటాలు- యాణి
ముయ్యలుదగుతోరణాలు- వీరుబారులకొనోల్వబద్ధాలు.
ఇంపుసొంపైనకేంపుఛత్రాలు - నింపుగుల్మనీలపుచామ
రాలు- కంపమొందేటినీలిజెండాలు- పూచెపండ్రెండుజో
ళ్లగుర్రాబు-రథముపైనగూర్చున్నయావీలు- కొండలను
బోలురెండుపెక్కాలు- లెక్కలేనట్టియేనుమొత్తాలు - ఎ
టుజూచినామందిగుఱ్ఱాలు- అర్బుదముసిర్బుదములాయు
ధాలు- ఝంఝణకతాయనుచు భేరీలు- ఘూర్చిల్లంగనం
కునాదాలు- రామచంద్రుండుజూచెచిత్రాలు- విభీషణా
భళిమేలుమేలు - మీయన్నగారొచ్చెగాబోలుపల్కెనిట్లు
శ్రీరామఘాపాలు॥ యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౪౨

ఉండు॥ పల్కెనావేళవిభీషణుండు- రావణుడుగాడుచి
త్తగింపుండు- ధాన్యమాలిగన్నట్టిఫలత్రుండు- సాహసుం
డుమేలైనశూరుండు- వానినామంబెయతికాయుండు- పే
రుతగుననెరామచంద్రుండు- మనముజాగతకబడుదాము
లెండు॥ యాశారదాకరుణానిధీ॥ * ౧౪౩

నవ్వి॥ యతికాయుండుమీసంబుడువ్వి- జూచితలయా

చివలెన్ యివ్వ-ధంబునామంచియాయుధాలెవ్వ-లెం
డివానరుల పెంటంతత్రవ్వ - వైతురామలక్ష్మణులుబలు
క్రొవ్వ-యందువారుమంచిదితలల్ ద్రవ్వ- వేతుననిచాల
క్రోధంబుత్రవ్వ॥ ఔ శారదాకరుణానిధీ॥ ౧౪౪

ధీరా॥ స్వాంతులారవోకపిపరులార-వచ్చినాడిదుగొ
యతికాయశూర-వీనితోడ పేసమముగాఁబోర-మీరెవ్వ
రై ననునోపలేర-నాదయోధ్యపట్టణమెల్ల ధార- పోతునని
శబ్దంబుమీర-పల్కుచున్నట్టిసయమునబోర- బాణముల
కొర్వలేకనురచార-రామచంద్రుండుమచికాకమీర- పిరి
కితనముననుపారిపోతార-నిల్వనిల్వచుఁ దైగ్యంబుమీర-
రామచంద్రునకునడ్డమైదూర- లక్ష్మణుడుసెచ్చెభళిమేరు
ధీర॥ యా శారదాకరుణానిధీ॥ ౧౪౫

అంత॥ శూరెడై నట్టిలక్ష్మణుండంత- రామచంద్రులె
దుటనునిల్చెసంత- వింటచాణంబుఁబూనినాఁడంత- యతి
కాయుండుబల్కినాఁడంత - భయముమానివచ్చెదవునా
చెంత-తోలుగుతోలుగుమనికూకలేసంత- చూచితేనునా
యంగుష్ఠమంత-లేవుపోవోయియనుమాటచెంత-సావ్య
మెరుగవామటికొండయంత-దానిమీదపడియెడిపిడుగెం
త - నిన్నుతునకలుగఁచెందుతానంత-బాణజాలంబువదిలి
నాడింత-యపుడుగడగడవణకేఁ భూమంత॥ యా శారదా
కరుణానిధీ॥ ౧౪౬

అంచి॥ అతికాయుండుచాలకోపించి-చేతవిల్లవుడుతా
నుసంధించి-వేవేగనారినిసవరించి-బాణవనంబుచాల
గురుపించి-లక్ష్మణుండుచాలనిభ్రాంతిమించి - యోర్చితే

దాయదెబ్బలుభరించి - లక్ష్మణునిజాలభీనొందించి ||
 ఔశారదాకరుణానిధీ || ౧౪౭ ||

అట్టి || అవుడులక్ష్మణునకుగ్రంబుబుట్టి - పట్టును నేగవి
 లైక్కు-బెట్టి - దెబ్బతోటపైవానిపడగొట్టి - వానిరథమెల్ల
 తునకలుగగొట్టి - వానిసారధినిమున్నెపడగొట్టి - రెండు
 బాణాలగుఱ్ఱాలగొట్టి - ధూళిగాజేసికినుకచేపట్టి || ఔ
 శారదాకరుణానిధీ || ౧౪౮ ||

మేలు || రుధిరంబుచేతనుతూర్కాలు - తునకలయి - మున్నె
 యట్టియశ్వాలు - లెక్కలేనట్టియెట్లుతుండాల - గండిం
 దైనయట్టియరదాలు - విరిగిపోయియున్నట్టిపత్నీలు -
 బ్రద్దలైవాగనట్టిభేరీలు - లగ్నముననుబడుగుబో
 లు-ఇట్లు లున్నావిర - మివల || ఔశారదాకరుణా
 నిధి || చావగామి - లక్ష్మణుకమపరుగెట్టి - రావణాసురుడు
 కొలువున్నయట్టి - తువుకూటముననుదిబ్బి - న
 త్రాంతంబునగుపయి - టి - రావణాసురుడుచేరి - మచి
 బుట్టి - యంద్రజిత్తు - బురపుడెబెట్టి - ఇంద్రజిత్తుచేరి
 డంబుబెట్టి - నన్నువేగ - బురపుచేరి - యందు
 కనియడిగినట్టి - సహాయము - బురపుచేరి - మును
 గుమందన్నకొపంబుబుట్టి - ఇంద్రజిత్తుమీసంబున - పెనెట్టి -
 యొక్క - దెబ్బతోనందరినిగొట్టి - వేతుననిభీకరంబయినట్టి -
 మాటలకునుసంతోషంబుబుట్టి - పూర్వమునవాయుఫల
 నిబట్టి - లెచ్చినాడనుచుమచినానబుట్టి || ఔశారదాకరు ||

వాచా || ఆదిలోనేనాతోజెప్పరాదా - యదస్తువా
 సింజె నలేదా - యొక్క - దెబ్బతోగొట్టుమనెకాదా - శ్రీ

యెంతపనియనుచునామీద- నాప్రజ్ఞ ముందుగజూడరా
దా-యనుకొనుచవుదుమదిలోనబీద- పడుచునెక్కెనపు
దుతాతేరుమీద॥ బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౧॥

వెల్లె॥ ఇంద్రజిత్తుండుపైనమైవెల్లె- రావణాసురుని
భాగ్యంబుమల్లె-లంకలోయుండిపోయినవియిల్లె- గ్రద్ద
లేఘూగుచున్నల్లోగిల్లె- పురుషవషఁమైనవిపెంకుటిల్లె-
వీడుమేఘాలచాయక వెల్లె-చేతబటుకొన్నాడయ్యివిల్లె-
కొట్టమొదలెట్టెతారకలుడునె-కొట్టుజాగజల్లెడరీతికల్లె-
యిపుడుశ్రీరామచంద్రులవాడల్లె॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥

వాడు ॥ అదుగొమేఘాలచాయనున్నాడు- బాణము
లుచాలవేయచున్నాడు - చూతమంబెయక్కడకాస
రాడు-నిలువకుండంగగొట్టుచున్నాడు-దొంగయుద్ధంబు
జేయచున్నాడు- ఇదియేమోయియీవింతినేడు - య
నుచురామచంద్రుడుబల్కినాడు॥ బౌశారదాకరుణానిధీ॥

మేలు॥ కుప్పతెప్పలుగయిట్లుబాణాలు- తెరిపిలేకుండ
దివినుండిరాలు- ఉరగమగునట్టిపేడుగులయితూలు- యు
దమివేళతోచాలుచాలు - యనిపించెరాఘవశరీరాలు-
యుండిపోయెరావణిశల్యాలు- శిహభాసురాభళిమేలు
మేలు॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౨॥

అంచి॥ ఇంద్రజిత్తుండుచాలమోదించి- నాగాస్త్రము
పుడుప్రయోగించి-బాణజాలంబునపుడుసంధించి- సర్వ
సేనంతమూర్ఖగావించి- యంతగరుడజ్జీవేగరావించి-
మూర్ఖదేలింపమరియుసంధించి.- మూర్ఖముంపఁగాల
క్షుణ్ణునిగావించి-అంతజాంబవంతుఁడనూహించి- వా

యునుతృణ్ణిచాలమదినెంచి-బౌషధములుదెమ్మనుచుబం
పించి-వాయువేగంబుతోడజనుదెంచి- యౌషధులుబట్టు
కొనుచుజనుదెంచి-సర్వసేనపైవేగజల్లించి-క్షణములో
వారిమూర్ఛవెడలించి-కోటిసూర్యులట్లుగబ్రకాశించి-ప
రగజంపుటకుబుద్ధినుహించి॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥

అట్టి॥ రామచంద్రుండుమదిచింతబుట్టి - ఇంద్రజిత్తు
ణ్ణివేగంబెదొట్టి-సాధనంబేమియనియడిగినట్టి- సమయ
మునవిభీషణుండుమనసుబుట్టి-వానిగుట్టెలతాబగులుబె
ట్టి-చెప్పెనయ్యపథ్నాల్లేండ్లుబట్టి-సిద్రాహారములులేని
యట్టి- వానిచేగానిచావకున్నట్టి- ఘోర్మునవరముదె
చ్చుకొన్నట్టి-ప్రతాంతంబునగువరచెనట్టి-సమయమున
నుసంతోషంబుబుట్టి లక్ష్మణుండుమీసంబుపెనబెట్టి- గట్టి
గానపుడుశబ్దంబుబుట్టి॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౬॥

జూచి॥ రామచంద్రుండులక్ష్మణునిజూచి-నాడుసేసిచ్చు
ఫలముదినీవేసి- నావయనగానెదొడచీరివేసి-రామచం
ద్రునకుయగువరచివేసి గర్వగలడనుచుమదినూహజేసి-
లక్ష్మణుండపుడువిల్లెగరవేసి - ఇంద్రజిత్తుననికపుడు
వాసి- ఒక్కగడియట్టెయ్యగ్ధంబుజేసి-యద్భుతంబుగాత
లయ్యించివేసి॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౭॥

అంచె॥ రామణాసురుండుచాలకోపించె- భీయంచున
ప్పుడుసాహపించె-మూలబలమంతవేగరప్పించె - లంక
లోనపుడువేగజాటించె- గవారిబట్టుమునవడికంచె-
సకలశస్త్రములరథముపైనుంచె - వాయువేగమునరథ
ముదోలించె-యద్దసన్నద్ధులైయేగుదెంచె- విలుబూచే

బూనిలనిహుంకరించెగుఱులువనుచురణభేరివేయించెశక్తదాణమప్పుడుప్రయోగించె - భూమియాకాశమంతుబొగనించెరొద్రరూపమ్ముననుయెగుదెంచె-హనుమంతుడప్పుడుపారుదెంచె-బట్టిమునుకతోవచ్చిఖండించె-తునకలయియొక్కతునకెగుదెంచె-లక్ష్మణునిబట్టిమూర్ఛగావించె-భీతిచేప్రాణముల్చంచలించె- రామచంద్రుండుధైర్యమెడలించె॥శౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౮॥

ఆయె॥ పుడమియంతచీకటిగప్పిపోయె-లక్ష్మణుండుభూతలశయనుడాయె-రామచంద్రుండుదుఃఖస్థుడాయెవానరులంతదీనముఖులాయె - రామచంద్రునకుచాలభయమాయె-పక్షిమృగములేమేతలేమాయె॥శౌశారదా॥

యెచి॥ రామచంద్రుండులక్ష్మణునిజూచి. ధైర్యమెడలున్నముఖమట్టెకూచి-నీవంటితమ్ముణ్ణినేచాసి-యోర్వరాదాయెనీచింతజేసి- తొల్లియిట్టిఘాతెవ్వటికీజేసి- నాముగాటోలుదైవమిటుజేసి నాశనీయట్టెకనుగవనుమూసి॥శౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౫౯॥

నేను॥నిన్నయెడబాసినమిషమైనాను-యండలేనొయితమ్ముడానేను- సకలమైనట్టిసౌఖ్యంబులాను-విడచిపెట్టి నాతోడకూడాను-వచ్చివదునాల్గయెగడ్లడవిలోను- నిదురభుక్తులులేకుండగాను- యతీభక్తితోడుతమమ్ములాను-కొలిచియిష్టదీయద్ధంబులోను- రావణుండేయశక్తిచేతాను-పడిపోతివేమిసేయదుాను. అయ్యోధ్యకొక్కణ్ణితిరుగాను-పోవలేనోయినినువిడచిలేను-పొవగాజూచి

నన్నడగితేను - ఏమిజెప్పదునుసుమిత్రతోను - గానియిపు
దేనీతోగూడాను - ఇదుగొవచ్చెదనుజూడుత్వరగాను॥
ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౬౧॥

వ్రాత॥ ఓయితమ్ముడాలక్ష్మణభ్రాతా - వదలవలసె
రానేడుసాకేత - పిలచితేపలుకవేమెందుచేత - చేసితె
గానునీకేమి ఘోత-నామిదగోపంబెందుచేత- నై వమిలా
గుపన్నెనాఘోత-నీవులేకున్ననాకేలనీత- తరముగానట్టి
దుఃఖంబుచేత-మంచిమేలయినశస్త్రంబుచేత- పొడుచు
కోపోవగానేతరువాత-జాంబవంతుండువిడిపించెనంత-
ఫాలమునవ్రాసెనీరీతిధాత॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥

ఏమి॥ పిలచితేపలుకకున్నావదేమి- రామలక్ష్మణులు
యనుమాటఘామి- పైనవికలంబుజేసినావేమి- మీరంద
రిటుదుఃఖపడుటెమి - యనుచుమమ్ములనునూరాచవే
మి-తాళలేనోయియొకనాకేమి-బుద్ధిజెప్పమనకొపించె
స్వామి॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౬౩॥

ఏలా॥ నీవులేనియాభాగ్యంబులేలా- రథములేలయ్యాగు
జ్ఞంబులేల-యాణిముత్యాలపేరులింకేల- యనుచుతీసివే
సెనుస్వామిసేల- ఎమిసేతునిక వేయిజేల జన్మాల- నీవం
టితమ్మునిగానజాల- యనుచురావ ఘాపాలుఁడావేళ॥
ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౬౪॥

ఇంచి॥ రాముడనుజునిమోమవీక్షించి-రావచంద్రుం
డుచాలదుఃఖించి-యన్నజాంబవంతుండుమదినెంచి-శ్రీ
రాముడుఃఖిమనివారించి - ప్రిణునితోడనపడుచా

పించి- ఇట్లు బలుకంగజూచియుపించి॥ బౌశారదాః॥

అపుడు॥ సుషేణునితోడనన్నాడు- మనలనేలినవాడు
రాముండు-రాముతోడబుట్టినలక్ష్మణుండు-రావణునిశ
క్తిచేతబడినాడు-నమరభూమిపైబడియుండెజూడు-నీ
సాటియైనట్టివైద్యుండు-మూఁడులోకాలయందునాలేఁ
డు॥ బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౬౬॥

నీవు॥ రామచంద్రుని గొలిచి యున్నావు - ఈయాప
దవీక్షించినావు-వీక్షించినీవూరకున్నావు - యిట్లుతగద
య్యవేవేగనీవు- లక్ష్మణునిధాతువొగిజూచినావు - తగిన
టువంటియాషధంబువు-ఇచ్చిబతికించిరాముచేనీవు-చా
లబహుమానములుబొందునీవు॥ బౌశారదాకరుణానిధీ॥

అట్టి॥ ఆవచనంబులెల్ల చెవిబెట్టి - లక్ష్మణునిచేయితా
చేతబట్టి-యతనినాడియాడుటకసపెట్టి- సౌమిత్రీకీప్రియ
మైనయట్టి - లక్ష్మణునిమోమున్నయట్టి- శుభలక్షణం
బులుచేతబట్టి- వినగవలెనుమోదంబుపుట్టి॥ బౌశార
దాకరుణానిధీ॥ ౧౬౭॥

అనెను॥ సుగ్రీవునితోడనిట్లనెను-సౌమిత్రీకొడువలేద
నెను- సంజీవినగమ్ముచెమనెను- ఆమాటకునుసుగ్రీవుడ
నెను-పవననందనునిముఖమట్టెనెను॥ బౌశారదాకరు॥

అంత॥ నీవురావోయీవీరహనుమంత- ధైర్యవంతుడ
వుశౌర్యహనుమంత-బృందారకాస్థిరబుద్ధిమంత - యీ
రాక్షసులపాలిటికృతాంత- యీపనిసీకుగావించుటెం

త || ఔ శారదాకరుణానిధీ ||

౧౬౯ ||

దండ || యీ రేయి తెల్ల వారుచుండ - దనుజకులనీతితిమి
రమాతాండ-నీవు దేగలవు సందీవికొండ - పద్మ బాంధ
వుండు దయించుకుండ - రావయ్య వానరసు వేదండ - యన
గసుగ్రీవుడనగనాదండ || ఔ శారదాకరుణానిధీ || ౧౭౦ ||

అనెను || వాయువు త్రుండు మఱిమంచిదనెను - శ్రీరాము
లకు బ్రణమిల్లి తాను - హనుమంతుండు సంభ్రమముతోను -
నట్లుగా వించె గడు శీఘ్రమునను - వినువీధి కేగ వేడ్కతో
ను - ఇట్లే గుచుండగ తోవలోను - కాలనేమిదై త్యండుకప
టమునను - మానిరూపమై యడవిలో పలను - వాడనగా
నెహనుమంతునకును - చాలదాహమైనను వానితోను - దా
హ శాంతియుగావించుమనెను || ఔ శారదాకరుణానిధీ ||

ఇంచి || కాలనేమియు దానుచ్చయించి - కాసారంబు
నొకటిజూపించి - తానున్నాడు చాలగర్వించి - వాయువు
త్రుండుకొలనుదిగిమంచియు - కంబుతాదోసిటునుమంచి
వుచ్చుకొనబోవనందులోనుంచి - పెద్దమొసలాకటివచ్చి
లంఘించి - హనుమంతుణ్ణిబట్టికబళించి - ఛేరువులోనుంచి
కడుసంభ్రమించి || ఔ శారదాకరుణానిధీ || ౧౭౧ ||

వాడు || అపుడాహనుమయిటు చేసినాడు - దానిగుం
డలేపెకలించినాడు - గోళ్లతో ఛేరిసమయించినాడు -
తృణప్రాయముగ జయముగన్నాడు - లేచి హంబుదీ
చుకొన్నాడు - కాలనేమిసతాజూచినాడు - యొక్కదె
బ్బచేతను ద్రుంచినాడు అచ్యుటనుండెయ కడలినాడు -

సంజీవికొండయు జూచినాడు-పిలువదొణగెకూకలువే
సివాడు॥ ఔశారదాకరుణానిధి॥ ౧౭౩॥

కొండ॥ ఔనేయోసంజీవికొండ - లక్ష్మణుండివుడు
మూర్ఛచేనుండ-నీదగ్గిరనుసంజీవియుండ- తెమ్మనిబంపె
రామచంద్రుండ-వచ్చినానునేవాయుశత్రుండ-నిట్లుస్తో
త్రంబులేజెయుచుండ-కొండయూరకుండెనుపల్క-కుండ
హనుమంతునికికోపంబునిండ- భూమికంపమొందంగనా
కొండ॥ యాశారదాకరుణానిధి॥ ౧౭౪॥

అట్టి॥ అట్టెతోకతోడుతచ్చుట్టబెట్టి- హనుమంతునికికొ
పంబుబుట్టి - నెత్తిబెట్టుకొనితాపరుగుబెట్టి-వచ్చుచుండ
గాగైకేయిపట్టి-బ్రహ్మాస్త్రంబుకెంగేలబట్టి - నారిగూ
చికొనంతటబ్రహ్మపట్టి-వాయుశత్రుండితడుకోపముట్టి-
ఓర్పుమనవేగభౌస్కరునిపట్టి-సర్వసేనలునుజూచుచున్న
ట్టి-సమయంబునగేసరీపట్టి-యైనహనుమంతురాకకసిపె
ట్టి-సూర్యుడనుచునునొకభయముబుట్టి-యవుడువేవేగ
విల్లెక్కుబెట్టి-రామచంద్రుండు మొదలైనయట్టి - ఉద
యించినాడనికొపముట్టి-రామచంద్రుడువిల్లెక్కుబెట్టి,
కొట్టుటకునూహజెయుచున్నట్టి - సమయమునజాంబ
వంతుడన్నట్టి-బుద్ధివంతుడప్పుడుకాంతిబెట్టి॥ ఔశార
దాకరుణానిధి॥ ౧౭౫॥

వచ్చె॥ హనుమంతుండుసంజీవిదెచ్చె - రామచంద్రుని
చేలికందిచ్చె- పట్టగాలక్ష్మణునకెతెలివొచ్చె-కోటిసూ
ర్యప్రకాశంబుహొచ్చె-వాయుజునిరామచంద్రుండుమె
చ్చె- కోరినటువంటివరములపుడిచ్చె రావణాసురుడు

యిటు మోసబుచ్చె - ననుచునందరికిఁగోపంబువచ్చె - యు
దమునకపుడు రాక్షసుఁడువచ్చె॥ ఔశారదాకరుణాని॥

అయె॥ శ్రీరాములకుసంతోషమాయె - నాకొక్కనే
టికిసఫలమాయె - లక్ష్మణుండుపునజన్మఁడాయె - నేటి
తోకమకపరివర్తమాయె - నాకార్యమిప్పుడుజయంబా
యె - రాక్షసులకులంకయుబాసిపోయె - రావణునిపొట్ట
క్రొవ్వణగిపోయె - లంకాపామమునకుసాధ్యమాయె - న
నుచుయద్ధసన్నద్ధుడవుడాయె॥ నౌశారదాకరుణానిధీ॥

ఎంచి॥ శుకసారుణులుయేగుడెంచి - భక్తిమీరంగరావ
ణునిగాంచి - హస్తయుగ్మముల్సుదుటముకుళించి - లక్ష్మ
ణుఁడులేచెననివిన్నవించి - అంతదశముఖుడుబహువిచా
రించి - మీదకార్యమెట్లునుచునూహించి - తనభార్యనప్పు
డువెల్లిగాంచి - శత్రువులవలనకార్యంబుమించి - వచ్చెనని
చాలకన్నీరునించి॥ యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౭౮॥

మేలా॥ ఇప్పుడింతవిచారించనేల - మించుకార్యంబున

కుగుందనేల - సీతనస్పించుమనిబహువిధాల - మున్నుజెప్పి
తేవినకపెడచెవుల - బెట్టితికనైకనామాటలాల - కించిజా
నకినినీవుయీవేళ - వినయమొప్పంగరావభూపాల - శేఖ
రునకిచ్చిశరణంబెచాల - వేడుకొనుమతడుకరుణాలవా
లహృదయుడౌటచెనిన్నునవలీల - బ్రోచునీకింతసందే
హమేల - యిటుగాకుంటెమునివైవనాల - తనముగావిం
చుమఱియాశలేల - యనుచుమఁదొడరంగనావేళా॥ శౌ

వినుము || నేనొకటిజెప్పెదగనుంగొనుము- నీతనిచ్చు
టకునాదు నెప్పుడము- ఒప్పబాలమయిమాటనిజము- గా
ననీమమనమునెప్పుకొనుము- కానకుంబోయి నేనిపుడుత
పము- సేయ గాజూచినవ్వదేజగము- వారలందరునన్నే
పుపుసము- సేయరికయుద్ధమిపుడు సప్త దము- గనుకభాగ్య
పునికడకువేగిరము - ముందుతెరపడుగజనియెదనువిను
ము|| యాశారదాకరుణానిధీ||

౧౮౦||

ఏగి|| దేశకునిజాతుననుచుచెలరేగి - రావణుండపుడు
వేగముననేగి- శిష్యవగణంబుచుట్టుననుమోగి- యున్నగు
క్రమకుమ్రెక్కుగసాగి - చరణములహస్తములచేతసా
గి- పట్టుకొనికావవేయనుచుసాగి - కంటినిరుచేతనుతా
నుదూగి- దుఃఖపహ్నిచేతలోనకాగి యుండగాజూచి
యోరింద్రభోగి- వైసగికిప్పుడెమిరాసేగి- యనుచువాని
తోననియెనాయోగి|| యాశారదాకరుణానిధీ|| ౧౮౧||

తాను|| రావణుండనియెభాగళాభునితోను- దండకార
ణ్యమనువనములోను - రామలక్ష్మణులువైదేహితోను-
మానియైవారువసియించగాను- నీతలక్షణంబులువిన్నా
ను- వానిమైనుద్దిగదయింపగాను- సప్త దేయచ్చటికివెళ్లి
నాను- మాయచేవానిచెరచెచ్చినాను - యంతలోవారు
సుగ్రీవుతోను- సఖ్యమొనరించకొనియుండిగాను- సూర్య
పుత్రుండువాసరులతోను- భూపుత్రికగుపతకమన్నాను-
వాసరులుదిక్కులనుబోవగాను - అంభలోవేగమునవా
యుసూను- డద్ధిలంఘించిమనలంకలోను- యున్ననీతతో
భాషించగాను- వనములోవృక్షములుబెరికితేను - చూచి

రాక్షసులు బెదరించగాను-పోకవాండ్రు సందరజంపితేను-
వాని దెప్పించికట్టించినాను- లంకముట్టించితానుత్వరగా
ను-పోయియా రామలక్ష్మణులతోను-సీతశుభవార్తలను జె
ప్పగాను-వాధిగట్టించుకొనియంతలోను-లెక్కలేనట్టి
కపిసేనతోను-రామలక్ష్మణులు మనలంకలోను- చుట్టుము
ట్టుకొనివారుండగాను-దానవులకొటి నేపంపగాను- వా
రికినివీరికినిజోడుగాను - ఘోరముగయుద్ధమాయెగాలో
ను॥ యశారదాకరుణార్ధి॥

౧౮౩॥

అశ్రుడు॥ ఖడ్గరోముందుకడ లేరినాడు-ప్రజలంట్టము
పడిపోయినాడు-శూలహస్తుండు తా సోలినాడు-సారణు
డుముందుగాజచ్చినాడు-సిగ్గుద్రహంతకుడిల్లినాడు-కుం
భకణుకండు తా గూలినాడు - ధూమాత్ముండు తా గూ
లినాడు- ప్రహస్తుండు పడిపోయినాడు-మకరనేత్రుండు
తావడిసినాడు- అక్షయుండాది నేయణగినాడు- ఇంద్ర
జిత్తుండు తా నేగినాడు-లంకలోయింకధీరుండులేడు-తో
చకనురావణుడువచ్చినాడు - వీని కేదైనయొకత్రోవజూ
డు-యనంగభాగవతుడుబలుకుచున్నాడు॥ యశారదా॥

ఓసిసికుబుద్ధి జెప్పెదనువిసరోరి-నీవుబ్రహ్మవరదర్పము
సమీరి- దేవతులనెల్ల బాధింపవారి- ప్రాథకసలచేతయి
వుడుదైత్యారి-రామచంద్రుడై జనియించెవోరి- దశర
థాత్మజుడు దుష్టసంహారి-యతనిపట్టుంబుచేవీయినారి
సీతయైబుట్టినదిసీతమారి-దానిచేలంకచెడుసిద్ధమోరి-భ
క్తిచేరామచంద్రులవారి-పాదపద్మములతగళరణుదూ

రిసీతనన్నించుటదిమేలురోరి॥యాశారదాకరుణానిధీ॥

వాడు॥మీరు జెప్పినదికార్యంబుగాదు- దేవతలకెల్లనా
మాటమీదు- నరునిజేరంగనేనెట్లబోదు- కొద్దిపనిసేయ
నాకిచ్చలేదు- సకలలోకములనపకీర్తనబోదు - సీతపైబు
ద్ధియికవల్ల పోదు-యింక కాకున్నదదికాకపోదు- పట్టిన
దీవిడుచుటయునీతికాదు- రావలక్ష్యములనిజించినాదు
కొక్కొకొసరన్ననియెనాజోదు॥ యాశారదాకరుణా॥

ఎంచె॥ వానిమూర్ఖత్వమునకుఁ జూపించె- వీనిసిరిద
ప్పెననివిచారించె-వానిబ్రతుకుకై యొక్కటూపించె-
రావణాసురునిమోమువీక్షించె- నేనుచెప్పినదినుబుద్ధి
మంచె- అనుచుశుక్రుడిట్లనుచుదీవించె- నేలమాన్యమైక
టియుదవ్వించె- దానిలోవేదికలునుకల్పించె - దానిచుట్టి
యూహములుపాతించె-వన్నెచ్చగములన్నియుఁజెప్పించె-
గ్రామ్యవశువులన్నింటిఁజెప్పించె-వాటినొగియూహముల
కుగట్టించె-వృక్ష జాతములనెల్లగొట్టించె-వాటసమిధల
నుచుట్టునింపించె-నాజ్యకుంభంబులాచుట్టునించె- రక్త
ఖాండంబులచటనుంపించెయన్నకొద్దిసాంప్రాణిఁజెప్పిం
చె-నందులోఁగొలిమముకూడనుంచె - తేనెలోపలనూలు
తడిపించె-తామ్రపాత్రములోనుంపించె-యావునూనె
దీపముల జెట్టించె సకల ఫలపుష్పములుసంగ్రహించె-సక
లధాన్యరాసులుపోయించె-శత్రువులవచ్చిదీనిభంగించె
పోవకుండంగకాపులుంపించె- నీవురక్తవస్త్రమునుధరిం
చె-రక్తగంధలేపనముగావించె-వేదికకుపశ్చిమమునవసి

చె- శత్రుజయయుక్తియపుడునూహించె- రుద్రభూమి
లోవన్నిడెప్పించె-దానివేదిలోపలనుప్రణయించె రక్తసి
క్తదగ్ధులుపరిధులుంచె-యొగమోక్తాగ్నిముఖముగావిం
చె-అస్థిసూత్రకములచేనుంచె- మంత్రివణింబులభ్రమ
విభజించె-సాధ్యసమాతురములఘటియించె - పశుభుల
న్నిటినియపుడువేధించె-వణికలక్షహోమంబుగావించె-
రక్తపూణాకహుతియజేయించె- యష్టమంత్రిదేవతల
పార్థివించె-నుండగానిన్నుసదియకరుణించె యంబులోవే
దికామధ్యనుంచె-రథముశాశ్వతముగాగబంపించె-దాని
చేనికువిజయనిప్పించె-బ్రోచుననిజెప్పగానాలించె - గా
క్షిసేంద్రుండువేడ్కుతోమించె-గురువునకుఁమ్రొక్కిలంక
శేతెంచె॥బౌశారదాకరుణానిధీ॥

౧౫౬॥

తాను॥ భృత్యవగణములబిలుపించగాను - వాండ్లుభీతి
చేతనుజెరగాను-హోమసంధారములువరుసగాను-శక్త
ప్రాయించి తెచ్చుసంగాను-అంతలోవారుతెప్పించగాను
జూచిహాపించిభూబిలములోను - వాటనుంపించితాను
త్వరగాను-నచటగూర్చుండికడుభక్తతోను-శుక్రుడాసతి
చ్చినరీతిగాను-నిషచేప్రేలుచుచుండగాను అంతలోసనత్య
చ్ఛతముగాను ధూమరాసులప్పుడుబుట్టగాను ప్రళయ
కాలాంతక ముయనంగాను సకలదిశలెల్లవ్యాపించగా
ను అపుడుబ్రహ్మాండభాండంబులోను-తెల్ల బోయిచీకటి
గప్పవాను- సూర్యచంద్రాక్షులణిగిపోగాను- యేదియు
నుకానరాపోకతేనువరిశేడితోచకయుండగానుఅపుడు

శ్రీదామచంద్రులతోను కవులుదీనిసంగతిజెప్పగాను - అట్లువీక్షించిబెదరితోడుతను రావణానుజునిబిలుపించగాను యతఁడుచెంగటనునిలిచియుండగానుదీనివృత్తాంతమెల్లద్వరగాను - యన్నచున్నట్లుగాజెప్పగాను హేళామమింక కానివ్యకుండాను - విఘ్నమొనరింపవలయుననగాను అశుడంగదుఁడు వానరులతోను అందుకై రాఘవుడు బంపగాను॥ యశారదాకరుణానిధి॥ ౧౮౭॥

వారు ॥ రామమూర్తికేమొక్కియవారు కొట్లకొట్లగై కూడుకొన్నారు కేవుమనికేకవేయుచున్నారు యంతరిక్షము నకపుడెగసినారు వారువేగమునపరుగెత్తినారులంకలోకపుడులంఘించినారు సౌధములకెక్కిపడవేసినారు-దివ్యభవనములపడగొట్టినారు మఁటపముల్లెముట్టేసినారు కొట్లలోకపుడుచొరచొరినారు రత్నసంఘములువిరజల్లినారు చిత్రవస్త్రములనుచించినారు వంటసాలకువడివెళ్లినారు యచటనున్నవారినిమోదినారు భక్ష్యభోజ్యాదులనుమెక్కినారు మారుమారనుచుబల్కుచున్నారు దానవులనెల్ల పడగొట్టినారు రాక్షసస్త్రీలపడికరచినారు బాలవృద్ధులను బెదరించినారు యేగుగాబిమగులజేసినారు యశ్వములుభస్మములుజేసినారు యవటగగ్గోలుజెట్టించినారు యంతలోవనములకు నెగసినారు పుష్పవాటికలుపెకలించినారు యల్లచో రావణునిజెదకినారు కానరాకున్నయోచించినారు యంతలోసరమనటుజూచినారు వారిలోవారుబలుకుచున్నారు॥ యశా

శారదాకరుణానిధి॥

౧౮౮

ఓరి ॥ యెవ్వతెయ్యెగాని సుందరాకారి పొగడతరము
గాదురమనోహరి దీనికురులింద్రనీల మణిలోరి నుకురు
నౌచందురుని బోలురోరి మోముపరి పూర్ణశశిబింబ
మోరి చూపులల వన్త ధునితూపులోరి బొమలు శింగిణి
విండ్లుగదరోరి ముక్కుచక్కదన మక్కజంబోరి మోవి
దొండపండనగవగునోరి దీనిపలువరుసమా కైక్తములోరి
తెల్కులా తేనియల్చిల్కునోరి తళుకుచెక్కిశులు దర్పణ
ములోరి గళముతీ రెన్నగాదరమురోరి దీనికుచములుగా
కుచములోరి బాహువులుదిద్దిన ట్లున్నవోరి చిన్నిహస్తా
లుచిగురాకురోరి మగువనడుమెన్నగా ఘనమురోరి దజ
ఘనంబునై కతంబోరి శుభంబూరువులు గనరంభలోరి
సాదములువద్దములగేరునోరి గోరులాచారుతారకము
లోరి దివ్యసుం గళాకృత్యుగనరోరి రాజ్యలక్ష్మీలాగు
న్నదిగదరోరి రాక్షసాంగనయుగాదుగదరోరి రామరా

మయనుచునామెదరిజేరి - నాటిటల్లిరియామెదయగోరి ॥
యాశారదాకరుణానిధి॥ ౧౮౯॥

అన్చి ॥ యెంతపుణ్యాత్మురాలవోయమ్మ నిన్నజూడ
శ్రమమణగెనోయమ్మ మనసులోచింతబాసెనోయమ్మ రా
ముకార్యాధకమైవస్తీషమ్మ అలవిభిషణామలు బంపిర
మ్మయొక్కమనవాలకించవోయమ్మ రావణుండెచటనుం
డునోయమ్మ జెప్పితేనీకుబహుపుణ్యమమ్మ ఇశ్వరైశ్వ
ర్యములుగలుగునమ్మ . పుడమిలోకేతిబొందెదవసుమ్మ

హరిః తడవుండవశముగాదన్యు గనుకత్పరగాను సెలవి
య్యెన్పు యనంగ నారికిట్లనీయెనాకొప్పు॥యాశారదా॥
మీరొ॥ రాఘవులుబంపితేవచ్చినారో మీకుతోచియిచ
టికివచ్చినారో నిజముచెలియుటకు నన్నడగినారో లేక
యీశ్వరముననడిగినారో గావగారేమి జేయుచున్నా
నో లంకలోకంకలేకుండినారో ఇందుగ్రినిపైయధమునకే
గినారో హవ్యవాహనునిపైగవసినారో దండధరునిపై
నిండెట్లనారో కొనపతిపైన కోపించినారో లేకకోప
త్తగావెల్లి నారో మూడులోకాలనేలుచున్నారో లింగ
పూజాంత రంగులైనారో యీపర్వతము క్రిందనున్నా
రొ హేమమంత్రమేసలుపుచున్నారో నాకుతెలి యదీ
కయిటుజూచుకోరొ॥యాశారదాకరుణానిధీ॥ ౧౯౧॥

కండి॥ ఈమెజెప్పినదినిజమానుసుండి మీరుచెదరిపోక
నుకూడుకొండి కొండదగ్గరకు బోవలెవదండి యనుచు
వారలప్పుడుబల్కుచుండి నేలబిలముపైకొండజూడండి-
దానిపెకళించిపారవేయండి లెండిలెండనుచుయాకొండ
పిండి జెసెయూబిలద్వారంబునుండి లోపలికబోవగాకొం
డనుండి యయినరాక్షసులనెల్ల నుచెండి రండిరండనుచు
చూరిచారుచుండి దండిగామండుయాహేమామగుండి లో
నస్వాసోయని వేల్చుచుండి స్రవకయకాలాగ్నియగన దగి
యుండి సాంబరణపాహియని పల్కుచుండి రావణుండే
వీనిగనుగొండి పారిపోగలడుపోనియ్యకండి కాపులున్న
దానవులగొట్టండి యచుచుగవులచ్చటికిజేరియుండి॥యా

కాకదాకరుణానిధి॥

అట్టి ॥ రావణాసురునిబానియన్నట్టి వాసుకుడే॥
 కొంపంబుబుట్టి యూహములపశుఫలనుపొందెట్టి యాజ్య
 మంభంబులటువగలగొట్టి కుగ్గిలంబగ్గిలొదిలగొట్టి
 క్షభాండంబులటువగలగొట్టి వెంటనేసమిఁ దనులంటిదె
 ప్పి పాత్రసంఘంబులటువగలగొట్టి సుగాఁగ నెక్కిట్టి కొ
 న్నిగోతపెట్టి మిగులసంఘాఁముల మంత్రెట్టి దోష నిష్ఠి
 యిన్నివైదిక్కు బెట్టి గొట్టుచునుశోభిచునుకొనినట్టి సత్పుత్రు
 టమున్మఱిరాలగొట్టి కొట్టిదా గానెట్టి పేనట్టి పుట్టిదా
 కారుడ యికనలిసట్టి వీరకొట్టిదానె॥ ఎనక బుట్టి అంగ
 మండంతలోదిగులుబుట్టి - కవులతోసనియెప్పిసకపెట్టి
 ముండమనివారికపుడాజ్ఞ బెట్టిచేంగుననులంకకై దపుడా
 గొట్టి ॥ యాకాదాకరుణానిధి॥

అంగ ॥ చంద్రశాలలకుతానుదునుకంగ నాత్రినాలు
 గోజామువెల్లంగ భల్లుమని నెల్ల వారుచుండంగ సభుడు
 మందోదరచటకేగంగ గరుడగంధర్వకాంతలలరంగ నా
 గిముత్యాలుసేసలీయంగ వారుకర్పూరహారతీయంగ గు
 హ్యకస్త్రీలకొక్కెదీరంగ హేమసింహాసనంబు బెట్టుంగ
 దానివయినామెగూరుచుండంగసిద్ధ కామి నులుముద్దులు
 కంగ రంగుగాజన్నులరమువివంగ దేవతా స్త్రీలపూ
 లుముడువంగ దివ్యమణిపవణములుజూపంగ దడపుసే
 యంగ దివ్యవాద్యములు ధింధిమియనంగ చుప్పరసల
 ప్పుడాటలాడంగర్పూంతకీటయనిచారణాలనంగ బగ్గుగ

స్త్రీలుపాట పాడుగ చిత్తగింపుచునుతాను నుండంగ .
 ఫలశోకమునబాగలుచుండంగ వరదలయికంటినీరులా
 లుకంగ యిట్లుభోయమనియెడ్చుచుండంగ॥యాశారదా॥

బౌరా॥ ఇంద్రజిత్తుఁడాననుజాడరారా వైరదర్ప
 వహారసగధీర బాహుశరనిజితశునాసీర నిన్నుజాడక
 నునేచుండలేర పృష్ఠచుందయినకానరావేరఅంతలాచీ
 కటులుగప్పేనేర తండ్రికాలోచననుజెప్పరార దీచులము
 మమ్మురిదజేర్చుకొరమమ్మువిడనాడిపోవుటదిమేర మార
 సుసుమారకాక్షయకుమార కంటపడవేమిరారాకుమార
 యన్నతోగూడినాయన్నరార పాలుపోసెదనునాబాబు
 రార మోదమలరంగముదిచ్చిపోర యెచటనున్నారనుచు
 వెదకవోర యొక్కడయిన దక్కగఁపియినార మాతోడ
 ననుదీసికొనిపోర యెటుభరియింతునోపుత్రులార దుఃఖ
 సాగరమునేదాటలేర యనుచు గోలుమనియెడ్చుజడజార
 దానిచేబూనియంగదుడువీర రసముచేరావణునివద్దజేర
 అంతలామగనికనియితిఁగూర వాక్యములుబల్కుకన్నీరు
 జారి॥యాశారదాకరుణానిధీ॥

౧౯౫॥

నీవు॥ బ్రహ్మవంశమందునబుట్టినావువేద వేదాంగము
 లు చదివినావు సకలశాస్త్రములు పరికించినావు వీరసే
 నాంగములునువిన్నావు పద్మభవునాత్మలానిల్వినావు శా
 టిలింగార్చనలుజేసినావు యఖిలధర్మముల గుఱెరిగి
 నావు యైనగానిపాపముజేసినావు దేవతులవెల్ల బాధిం
 చినావు యక్షగంధర్వులనుయేచినావు గరుడకిన్నరాదు

లగొట్టినావు దిక్పతుల నెల్లదెగ గొట్టినావు మానిమాగ్గము
 ల్మట్టేసినావు మర్త్యలాకంబుమాపేసినావు నాగలోక
 ముచునలిపేసినావు మూడులోకములునుంచేసినావు వీ
 రసంపదలుహరియించినావు - వారికాంతలనుచెరడెచ్చి
 నావు ఎల్లవారలనుయేడ్పించినావు వారివుసురలనుమూ
 టగొన్నావు తుదకుసీతనొకతెనుదెచ్చినావు వృత్యదేవ
 తనుదెచ్చుకొన్నావు దాసిచేలంకమాపేసినావు॥ యాశా
 గదాకరుణానిధీ॥

౧౯౬॥

ఓయి॥ రాక్షసాంతకుడురాముడుగదోయి యీమనత
 నికిమ్మనిజెప్పితోయి ఎందరిట్లనుడెప్పిరోయి లక్ష్మణెట్లక
 నువినవైతివోయి దైత్యదానవులుతలిరిగదోయి భృత్య
 జగములు బోయిరిగదోయి మంత్రశ్రేణులుమణిగిరిగ
 దోయి మిత్రసంఘములు స్మరిబొందిరోయి కొండవం
 టితమ్ముడుగూలెనో యిళుత్రులందఱును బొలసిరిగదో
 యి పిలువపేరులేకుండాయెనోయి పిడుగుపడియన్నయ
 ట్లతగిలెనోయి చీవరాసులేమూడాయెనోయి వాటిహా
 సికాతఁడునొప్పదోయి పరులనేడిపించిన పాపమోయి
 కట్టికుడిపినది కాసలేమోయి యింద్రజిత్తుపోయినపిమ్మటో
 యి ముండికత్తియుండుట మోసమోయి హోమమం
 త్రంబులికనేటికొయి యెవరుజూచి సంతోషింతురోయి
 బ్రతుకుపైయాసయికగలడటోయి తనెననిశ్చల సుచద
 లవకొయి? లారకాసురామలు దలెరోయి సీతదీక్ష
 జేసినపిమ్మటోయి వీరులంకలోచూడరా రిరోయి దెప్పన

లవిగానివిజేసిరోయి నన్నజడబట్టుకొనిలాగిరోయి క్రో
ధముననీడ్చుకొనివచ్చిరోయి ప్రాణహాని కోర్చగవచ్చు
వోయి మాసభంగమొర్చుట వశముటోయి అయ్యయో
యెంతపనిబుట్టెనోయి అనుములా రేగానను జూడరోయి
దీనదశవచ్చెననుగావరోయి యనుచువందోరి ట్లాయె
నోయి॥ ఔ శారదాకరుతానిధీ॥ ౧౯౭

అంటే॥ వాడుమందొ రిసిబట్టుకుంటే చూరుమాట్లా
డకనుయూరకుంటే ఆజ్యహామంబుదా తెయుచుంటే-
దానికంతలావలతోచకుంటే పాఠములపైని బడిమొత్తు
కుంటే బాహులనుజూచి తా నెత్తుకుంటే కావవేయనుచు
నదిలేవకుంటే గోలుగోలుమని తా నేడ్చుచుంటే తానుక
నువిచ్చి దానిగనుగొంటే పానికున్నధైర్యమువదలకుం
టే నీవుచుంటిరంబునశేగుచుంటే సంతలానదితానేగు
చుంటే నిపుడువానరులనే గొట్టకుంటే మీసమాయెనే
యెగమన్నుచుంటే సద్భుతంబుగతానేగుచుంటే కోటపె
లవలికితావెళ్ల గొట్టె॥ ఔ శారదాకరుతానిధీ॥ ౧౯౮॥

నాడు ॥ రావణాసురుడుబహుదుండగీడు వాడుమం
దింబునశేగినాడు కోటిలింగార్చనలుజేసినాడు మో
క్షమిచ్చునుచుప్రాధికంచినాడు చీనిచీనాంబరముగట్టినా
డు లెక్కలేనిసొమ్ములుజెట్టినాడు నిలుపుటద్దములనీడగ
న్నాడు తనలోనెతా తెలివొందినాడు శస్త్రములురథ
ముపైనుంచినాడు రథముదోలుమనుచు బల్కనాడు గు
ణావములుతాజేసినాడు కేవుమనిపెద్దకే కాల్చినాడు-

ధంధణ భేరిమోయించినాడు మూలబలవంతదరిజెర్చి
నాడు యుద్ధసన్నద్ధుడైవచ్చినాడు॥ ఔశారదా॥ ౧౯౯
అంచి॥ రామరావణయుద్ధంబుమించి రావణాసురు
నికోపంబుమించి శస్త్రజాలములు రామవిభుమించి రా
మచంద్రుండు చాలకొపించి తగినచాణంబులేప్రయోగిం
చి దేని-వాష్పనసుదానివారించి నూటయిరువై యొక్క
మారుద్రుంచి మొలచుచుండె యొప్పరీతిమించి రామ
చంద్రునిజాలవిసికంచి నేమిసేతుసనిమదివిచారించి॥ ఔ
శారదాకరుణానిధీ॥ ౨౦౦॥

ఉండు॥ కొట్టగానెశిరములు మొలుచుచుండు నద్భుతంబు
నుచు రామచంద్రుండు ఏమియిదియనివిచారింపుచుండు
సమయంబులోనవిభీషణుండు- చెప్పెకుడివక్కలోవలనె
యుండు-మేలై నట్టియమృతంపుకుండు- చెప్పెరావణుని
పిన్నతమ్ముండు- పావకాస్త్రమునేసెనప్పండు- రావణు
నిశిరములు మొలువకుండు- చెంగద్రోసెనప్పండురావణుం
డు-వల్కెనటు గాదీనవదనుండు॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥

వాడు॥ నీతోటిసేయగవిధిలేదు-దైవమనితెలియకున్నా
నుగాను-లోకమాతసీతమ్మయనినాడు - మనిముసెరుగు
దునులేకినిధిలేదు-లేకపోతమి కేకాకరాదు- మీచేతిలో
జచ్చుటేలేదు-చచ్చితేగానిమోక్షంబులేదు॥ ఔశారదా
కరుణానిధీ॥ ౨౦౨॥

వాసం॥ గామచంద్రుండుయెగదువ్యమీసం - మేలైనద
శరణుగ్రహ-వాసం-అందుజన్మించితంత్రాగ్నికోసం - వ

చ్చినాడరానేనువనవాసం- రాక్షసులబట్టిబరిమార్చుకో
సం-జేసినావురాయిట్టిబలుదోసం- బందుచేతనిటువలెనీ
తుమోసం- బవలరించితినినేనునీకొసం- బోర్వలేవురా
యింకనాయాసం-బనుచువేగశిరములుద్రుంచుకోసం- చ
నిరిలంకలగ్గలకేగ్గుకోసం॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥౨౦౩॥

తూలె॥రావణాసురునిశిరమట్టెతూలె- బెద్దకొండవలె
ధరణిపైగూలె- రాక్షసులుబొత్తిగాకలసినేలె-ధీరంబుచే
బీనుగులుతూలె-లంకలూశంఖనాడములుబోనెపూచియు
న్నమోదుగవనముబోలె- రామచంద్రుండుయంతదయ
మాలె- ననుచుయేడ్వదొణగిరివారిస్త్రీలె-జనకపుత్రకను
చెరచెచ్చుతీలె-రాఘవునితోటిశత్రుత్వమేలె- నిష్కార
ణంబునజచ్చుతీలె- రామచంద్రవిభునిందింపనేలె- యి
సునేరుయీమూర్ఖమేలె- యతడులేకున్నయీసౌమ్మ
లేలె- చీరలేలమేలెననగలేలె- యనుచువైపైనదొరతన
ములేలె- కొత్తగానైనవిధవలనుబోలె- సపుడుశోకించె
మండోదరాలె- నెలుగెత్తగాహయనిబోలె॥ఔశారదా॥

మొరసె॥ దేవదుందుభులదివినుండిమొరసె-పుడమిపై
నబువ్వువానగురిసె- లంకపాంకమివేళతోమొరసె- రా
మచంద్రుండుకరుణతోమొరసె-బాంబుకున్నాడులక్ష్మణు
నిమొరసె-మోదమలరంగనతనిముఖమరిసె- సంతోషం
బుతోజాలమొరసె॥ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౨౦౪॥

అంచీ॥ రామచంద్రుండుచాలమోదించి- పలికినాడు
వానరులగురియించి-లంకలోస్త్రీలున్నారమించి-వె

శ్లో బాహ్యేరుసుమికావరించి- వెళ్లి నారంభేనాండుచీరిం
చి-వ్రేసెదనటంకుయపుడుచాటించి- నాల్గతట్టుపారాల
నుంపించి- తమబంట్లనందరినిబిలుపించి- లంకదోరణము
లానరగట్టించి-యపుడుమేల్జయస్తంభమెత్తించి- గోపు
రంబులోకపుడేగుడెంచి- పచ్చరాయొకటిజూచిమోహిం
చి-భీయంతపనియనియ క్కడించి-విభీషణుని వేగబిలిపిం
చిసకలమైనట్టిసగలుధరియించి - పట్టాభిషిక్తుణ్ణిగావించి-
రామకదసరులుపుడమిమన్నించి - యెన్నిదినములునునీవు
మన్నించి-రాజ్యముచేయుమనివిశేషించి-చిరంజీవిగమ్మ
నుచుదీవించి-పైనమూహించిభేరివేయించి॥శౌశారదా॥

చూచే॥ భూభుక్రికసురాముండుజూచె- యోదమలరం
గడ్గిరికిడాసె- దోచినట్లుగానేరములేవేసె - రామచం
ద్రుండుమదిగెనుకజేసె - ననుమానముంచకయాడివ్రేసె-
బుడమిసీతమ్మతలవేలవ్రేసె - మంచిదనుకొనుచుమదినూ
హజేసె-నగ్నిహోమాత్రప్రవేశంబుజేసె- దేవదుందుభు
లుదివినుండ్రిమోసె - పుష్పవహ్నంబుగురుయంగజూచె-
రామచంద్రుకడగల్గిషముబాసె- జానకీనిచాలప్రియమ
పుడుజేసె-వెళ్లుదామనుచుపైనంబుజేసె॥ శౌశారదాక॥

కంబు॥ వేగలేగోయికపులసంఘంబు-లెండివేగంజెగండి
పైనంబు-మనముబట్టినటువంటికార్యంబులొ- నట్లుగాజే
సెదైవంబు- ఇదియంతమీమూర్తివంతంబు-యనిపల్కె-
దివ్యజ్ఞానంబు-గల్గునాడుహనుమంతుమోదంబు- వేగపద
తోయియేమిజాలంబు- మాతండ్రియాజ్ఞాపాలనంబు - ॥

మనాల్లేండ్ల వనవాసంబు - ఆయెనయ్యరేపటిసుదినంబు
తోడనేపత్నిమనమువేగంబు - వెళ్లుచామనియయోధ్యా
పురంబు॥ఔశారదాకరుణాసిధి॥ ౨౦౮॥

అంచి॥భరద్వాజాశ్రమమునకేతెంచి- రావణాసురుని
గొట్టుటెరిగించి-మునివరులెల్ల జాలమోదించి- యావేశ
ఘ్రేవించుగానించి-యామరునాడు పయనమాహించి- పు
ష్పకంబెక్కివేగజమదెంచి-యపుడునందిగ్రామముబ్రవే
శించి-వేగభరతుండుయదురేగుదెంచి- యన్నకునుమొక్కు
చునుకొగలించి-కొలుపుకూటమునకపుడేగుదెంచి- కొం
తనేపక్కడనుముచ్చటించి- పయనమామెనయోధ్యకును
మించి॥ఔశారదాకరుణాసిధి॥ ౨౦౯॥

వారు॥ సీతరామలక్ష్మణులపుడువారు-పయనగూర్చుం
డిచనుదెంచినారు-వీరకాహళులుబట్టేటివారు-గరుడగం
ధర్వకిన్నరులవారు-ఘోరమైనట్టిదైత్యసంహారు- మేరుధీ
రుడగునిగమసంచారు-రామచంద్రుండువీరాదివీరు-కో
టిమన్తథులనుందరాకారు- శైవచ్చుచున్నాడయ్యవీరు-
నీ పట్టణమువారుజూచేరు-యప్పటప్పటికిహరిలోవారు,
పంతంబువైచుచున్నారు- మేలైనట్టిసుగుణంబువారు- ప
ట్టణమునకటువేంచేసినారు॥ఔశారదాకరుణాసిధి॥

ధీరు॥ బలుపైనట్టిమేడలెక్కేరు - స్త్రీబుబలరీతిజూ
చుచున్నారు - మేలుభళిరసీసాయగముఠీరు- బ్రహ్మదు
లైననుయెన్నలేరు-యితనిఫలువరునకుందములగేరు-బౌ
మలుశింగిణివిండనగుతీరు - కన్నుగవయజూడరేముద్దు

గారు- పద్మములగేరుముఖముండుసారు- పొగడతరమా
 నెకెమ్మోవితీరు-పట్టినంతలోలేనియలూరు- మదనశంఖ
 మునుకంతంబుమీరు-బొహువులుతమ్మిదూఁడులనుగేరు-
 పురుషసింహంబనానడుముబోలు తొడలుయరిటిస్తంభ
 మ్ములనుగేరు - పాదములపిల్లతాబేళ్లతీరు-గోళ్లునక్షత్ర
 ములనట్టేమీరు- చూడగానవయవములతీరు- కోమలాం
 గుండుసుందరాకారు- మారునకమారుముతనిబల్ తీరు-
 పొగడుచున్నారువారిలోవారు - యిటువంటిపెనిమిటిగ
 ల్లువారు-లెక్కలేనినోములునోచినారు- యెంతభాగ్యవ
 తిసీతమ్మగారు యసుచున్నీలిట్లుబలుగుచున్నారు॥బౌశా
 రదాకరుణానిధీ॥

౨౧౧

ఉల్లా॥ఉల్లాసపట్నంబున్నీలెల్ల- నాణిముత్యాలసే
 నలేజల్ల-పల్కెములతోడమఱికొందరెల్లా-నివ్వాళులప్పు
 డులేజరిల్ల-శ్రీరామచంద్రులకీతులెల్ల నెగడననగభూ
 మండలంబెల్ల - రాగిలైదీపములువెలిగిల్ల-నంతకంతకును
 తాబ్రజ్వురిల్ల - జాలఁగనయోధ్యపట్టణంబెల్ల లక్ష్మీకళల
 చేతనునుప్పతిల్ల - భేరినాదములచేతఘూణిల్ల- వీరకా
 హళులుమఱిలేజరిల్ల॥ బౌశారదాకరుణానిధీ॥ ౨౧౨

మేలు॥యెటుజూచినామంచిగుడ్డాలు- మేలైనట్టివీలి
 జండాలు- కెంపులమరించినట్టిఛత్రాలు-వజ్రముల్ దావు
 మేల్చామరాలు - సొగసైనట్టియేన్దుమొత్తాలు-ముత్యా
 లుమేలయినయాదాలు - కుప్పతెప్పలైగ్రాలుముత్యాలు-
 సొగసైనముద్దలుతాళాలు- అస్పరసలైనగంధర్వస్త్రీలు-

జంఘణకతాయంచునాట్యలు- పేరైనగంధర్వగానా
లు-సారంగములుజనుకురంగాలు- శంకరాభరణములును
సర్పాలురిక్క-బొడుచుకొనివినుచుకళాాలు - వినుచును
న్నాయిభళిమేలుమేలు - మంచిసెరవైనసానిమేళాలు-
శోభిల్లేటియప్పటివీలు- దేవేంద్రునిపట్టణముబోలు-ఇట్లు
లయోధ్యలోసంభ్రమాలు॥బ్రౌశారదాకరుణా॥ ౨౧౩

అంచి॥రామలక్ష్మణులుబలుసంతసించి- యపుడుమ
ణిగోపురమునకేతెంచి వారితల్లులపుడెదురేగుదెంచి-
కొంగలించుకొనగానెబోధించి- హస్తయుగ్మముల్ నుదు
టముకుళించి-మొక్కగాదల్లులపుడుదీవించి- యప్పుడా
నందజాప్సములుమించి-కైకసిగ్గుపడిముఖమట్టుదించి-తె
రిపితేకుండగన్నీరునించి జూచిరామచంద్రుండుబోధించి
కొలుపుకూటమునకపుడేగుదెంచి॥బ్రౌశారదాకరుణా॥

మోద॥మోదమలరసింహాసనముమీద - రామచం
ద్రుండుగూర్చుండలేద- యర్ఘ్యములువిఫుల్రాశీర్వాద-
మియ్యరామలక్ష్మణులపుడుమోద - మందిరయ్యసింహా
సనముమీద గంగుగాఖంగుమనిశంఖునాద-వినుతజేయు
చుండిరిచాలమోద॥బ్రౌశారదాకరుణానిధి॥ ౨౧౪

ఉండు॥ కొలుపుకూటమునరామచంద్రుండు-నరదా
గ్గనుసభిదీర్చియుండు - విభాగితిగానపుడుభరతుండు-వీ
రెవ్వరనియడుగరాముండు - చూడవోయియితడుభాను
జుండు- సింహాసనుడుమేటివీరుండు-కిష్కింధకితఁడాధిప

త్యుండు-యనిపేరువినుజాంబవంతుండు- నేరుపైనట్టిబు
ద్ధిమంతుండు-అనిపేరువినువోయినీలుండు - చౌవష్టిరా
జ్యము లేలుచుండు- కాహుబలుండు మేలతిసాహసుండు-
వారిపుత్రుండీతండంగదుండు మేలైనట్టిసారవంతుండు-
విశ్వకర్మపుత్రుండుయాతండు- వీలుడనుపేరునగసాహ
సుండు-వార్ధిబంధించినాడుయీతండు- భీకరుండితం
డు వాయుపుత్రుండు- మేలైనట్టిచండవ్రచండు- డీహను
మయ్యదైర్యవంతుండు- భరతుండుచాలవినులుండు-రణ
శూరుడైనశరభుండుయతండుపససుదుయితండుతారుం
డు- యనుచువినుపించెరామచంద్రుండు- చాలసంతోష
మొందెభరతుండు॥బొశారదాకగుణా॥ ౨౧౬

అన్నిఁగూరమచంద్రమీకన్న- తెలిసియున్నవారులే
రన్న ఘనసుగుణకీర్తిసంపన్న- మావల్లనేరమేమన్న-నీ
పాదాలునేనమ్ముకున్న-యచిగనుక నాదివకవిన్న పముచి
త్తగించవోయన్న వట్టాభిషిక్తుడవుగమ్మన్న- నామనవి
ట్లుచెల్లించుమన్న-మొద మొప్పనీయాజ్ఞ నొప్పన్న- సంచ
రింతుమనిభరతుడిట్లన్న- మోదమలరంగబలైరామన్న
బొశారదాకగుణానీధి ౨౧౭

లేదు॥ నాలోనీలోనుభేదంబులేదు- నీవుయేలుకుంటె
లేదులేదు- ఆమాట నామనసులోలేదువరుండురాజ్యపా
లనమట్లుగాదు తమ్ముడవునీవుయిటుబలుకరాదు-యెవరి
కిదియేమిశాశ్వతముగాదు- యీభాగ్యంబుత్యంబుగా
దు లోభితనముమతిమదిమందరాదు- వెళ్లిలేవెంటయా

గానిరాదు-కీర్తియ పకీర్తిమరివదలిపోదు-ప్రాణమటు
వమరియేమిరాదు - పగలుగాత్రియుదడబడిపోదు-విష్ణు
మాయ దెలియగవల్లగాదు-తత్వమాగ్గంబసత్యంబుగా
దు||ఔశారదాకరుణానిధి||

౨౧౨

అంచి||అన్నమాటలకుజాలమోదించి- హస్తయుగ్మ
ముల్ నుడుటముకుళించి -తానువందనంబపుడాచరించి-
నామనవిపుడువేగచెల్లించి మనగురువులనువారిబిలిపిం
చి-కావలయుసామాగ్రిజేయించి - నీకగుణనాపైనుంచి
యెంచి గట్టిగాలెమ్మటనగనూహించి- రామచంద్రులప్పు
డుసమ్మతించి- రాజులందరికికబురుపంపించి-బిలుపించ
గావారేగుడెంచి - చుట్టునుండలముపొడుగుననుమించి-
లెక్కలేనిడేరాలువేయించి - రాజ్యపుంగవులుచాలమో
దించి-తగ్గవారలనువెంటబిలుపించి-మంత్రితేఖరులువేగ
జనుడెంచి రామునకువందనంబాచరిం -మీసెలపుచొప్పు
ననేగుడెంచి- నారమనుచునప్పుడువిన్నవించి- నృపులప
ట్టంబులోకిరప్పించిపట్టణంబపుడుశృంగారించి ||ఔశార

మేలు||బంగారుపెండెలసల్లకీలు- యాణిముత్యాలు
మేల్కంజరీలు - మేలైనజల్తారుటెక్కాలు- యయిదువిధ
ములపట్టుపుట్టాలు- సకలమైనట్టిమణిఘావణాలు- యం
దులోనున్నసరసతలవీలు- వెలయువారలకుచంద్రహారా
లు- పొగడదగునెగంజూసింధురాలు - మీనాలపైహారీల
లాటాలు- చూచిపరతెంచియెగ్గుమొత్తాలు-వన్నెలక్షులై

యున్నగుజ్జాలు - మేలైనట్టిబలుటంగణాలు - మనోవేగ
మావాయువేగాలు - గలిగినటువంటి వెల్లగుజ్జాలు - నేరా
లైనబలుతుపాకీలు - యందులోనచకుముకివేయివేలు - గుం
డ్లుపరతెంచుపదియోజనాలు - నూరుగురుకాపురముజే
యజాలు - వీరులైనట్టిపండుబూరాలు - వేయుపుట్లవియ్య
ముపట్టజాలు - యేనుగులుపైసబలుతమామీలు - సూర్య
బింబంబునందుకోజాలు - సొగసైనట్టినీలిజండాలు పొగడ
తరమెబంట్రోతులావీలు - మేలైనట్టిపువ్వుటంగీలు - ము
త్యాలసరిజేసుగాపాలు - వీపుననవలువలుమేలుడాలు - ఖ
ట్వాంగఫేటకభండివాలు - బత్తిసాయుధంబులుతోమరా
లు - ముద్గరమకుంతపరశుశూలాలు బంట్రోతులాత్యగ్ర
పీడాలు - శోభిల్లేటిసాలపుటివీలు - ఇటులయోధ్యలోసం
భ్రమాలు॥ డౌశారదాకణానిధి॥ ౨౨౦

వారు ॥ అయోధ్యకట్టణములోవారు - పురమెల్ల
శృంగారించినారు - ముత్యాలముగ్గులుబెట్టినారు - అపుడు
మేలైనయట్టిబంగారు విరులుపల్లెరంబులబోసినారు -
పూర్ణకుంభములుగాజేసినారు పారిజాతములుమంచిప
న్నీరు - మలైనసంపంగియత్తరేశేశు - జాజిచేమంతితావుల
నుమీరు - నందివర్ధనమ్మలుదెచ్చినారు - నెరవైనకుందనపు
బంగారు - వారుపల్లెరంబులబోసినారు - రామలక్ష్మణులు
భరతులనువారు - శత్రుఘ్నుడుమొదలైనవారు - రత్నపు
పావాలుదొడిగేరు తగినదుప్పట్లుగప్పకొన్నారు - మంచి
నగలెల్లధరియించినారు యాటకూటమునకేతెంచినారు

బంగారుపీటలు వేసినారు యందుమీదనుగూర్చున్నారు -
 వేదమంత్రాలుగురువులగువారు - విశ్వేశ్వరునిప్రార్థిం
 చినారు - రామచంద్రులపూజించినారు - చూతపల్లవంబు
 లుదెచ్చినారు పూర్వకుంభములపైఁగలిపినారు యుక్తమై
 నట్లుజరిపించినారు - యపుడుశ్రీరామచంద్రులవారు - అల
 రవట్టాభిషిక్తులయినారు సురులప్పుడుదివినుఁడివారు - దే
 వమందుభుమొరసెనొకతీరు పుష్పవర్షంబుగురిపించినా
 రు - రామచంద్రులప్పుడు మెచ్చినారు పల్లకీనెక్కి యూరే
 గినారు - వణింఁచెనువినరయ్యమీరు॥ ఔశారదా॥

మేలు॥ చూచుటకుకన్నులకునుచోద్యాలు - మేలైన
 యలంకారములు - వారలనుమించుయన్లుతారాలు ఝుర్ఝి
 రిల్లేటిబాణసంచారు - లాప్పుగుల్కేటివిరుచుచిత్రాలు -
 ప్రజ్వరిల్లేటిఝుంజరిజాలు - వింతవింతలైనట్టిచిత్రాలు - వ
 చ్చిసింహాసనమునపైవీలు - పట్టణంబులోనున్నట్టిస్త్రీలు
 నివ్వారిబంగారుపల్లెరాలు - పట్టినారుశ్రీరాములపాదాలు
 గొలుచుచున్నగుబహువత్సరాలు - రామచంద్రుండుప
 ట్టణంబేలు॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౨౨౨

వారు॥ సుగ్రీవుండుమొదలైనవాడు - రామచంద్రులె
 దలనువచ్చినారు - కోరుచున్నట్టికోరెలందేరు - హస్త
 యుగ్మముల్ జోడించినారు - మొక్కిసెలవడిగివేగజని
 వారురామచంద్రులదీవించినారు - వారితావులకువారేగి
 నారు - ఉన్నతావులకుసెలవిచ్చినారు - ధర్మమార్గమున
 పారింతురు॥ ఔశారదాకరుణానిధీ॥ ౨౨౩

ఉండ॥ రామచంద్రబుపాలింపుచుండ-తానుతమ్ము
లందరుఁజెలగుచుండ- బ్రజలీరీతితెన్నొలుచుచుండ- నన్యాయముమరిచెప్పకుండ- న్యాయవర్తనలపాలింపుచుండ-
తండ్రులుండసుతులుజావకుండ - పుత్రశోకమునుజెందనీ
యకుండ వెతికితేనొక్కవిధవలేకుండ నూరేళ్ళుఅయిదు
వతనమునిండ బదనకొండువేలయేండ్లునిండ రాజ్యమొన
రించియేబుబ్రహ్మాండ- ధాండములుకీర్తిభూమెల్లనిండ -
రాముకథశాశ్వతంబుగనుయండ - జ్వరతాపాగ్నిభీతి
లేకుండ - బ్రజలెల్లహఃఖిగబెటుగకుండ- నన్నియపమ్ము

త్యుభయమొందకుండ - శతృకల్యాణమైనెగడియుండ -
పురంబెల్ల మోదముబలుగుచుండా - నన్నివేడుకలచెమిం
చినిండా-బ్రహ్మక్షత్రవైశ్యంఘ్రీభవులుండా - శ్రీవసి
ష్ఠుండుమదిమెచ్చుచుండా - దమ్ములానందులైగొలుచు
చుండా-బ్రహ్మబిరుదులెల్లదీవించుచుండా - ధర్మదేవత
యుముదముచేనిండా-నాల్గుపాదంబులనుసేడుచుచుండా
సీతతోగూడియుప్పొంగుచుండ - ప్రచండముగగీర్తిభువినిం
డా- నెలమూడువానలుగురియుచుండా- నవధాన్యముఫ
లియింపుచుండా - తనరాజ్యమునకరువులేకుండా-పాడి
పంటలనువర్ధిల్లుచుండా-యాచంద్రతారకముగానుండు
రాముడిలయేలెబంగారుకొండా॥ శ్రీ శారదాకరుణానీధి

అంబు | శ్రీరామచంద్రునిచరితంబు - వాల్మీకిరా
మాయణంబు కథాసారముగర్భిబలుడంబు- గులుకగా
మంచిమ్మచువగుపదంబు-లేర్చిగూర్చితినిశారదపదంబు -

శ్రీ శారదరామాయణము-

లమరుశారదరామాయణంబు- దీనిచదివివినివ్రాయును-
సంబు-లఖిలభోగభాగ్యంబులతిరంబు గాగననుభవంబు
దియంతంబు- సందుజెందుదురామునివదంబు - రాముని
క్షకవిచెప్పెకథనంబు- వినవినిగవేడుకగమధురంబు- లీమ
నట్టిదీరామాయణంబు- రామచంద్రునికెయిదియంకితం
బు-లోకములకెల్లముక్తిప్రదంబు- ధాత్రినాచంద్రితార
కారంబు-గాగనుండునీరామాయణంబు॥ ఔశారదా
కరుణానిధి॥

౨౨౫

శ్రీ శారదరామాయణము-ముగిసెను.

10993